

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGY ÓRA 3
PENGŐ. EGYSZÁM ÁRA HÉTKEZNEP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR, KÜL-
FÖLDRE A KÉTSZERESÉ. — MEGJELENIK HÉTFŐ KIVÉTELVÉL MINDEN NAP.
KIADÓK: HEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM:
10-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM: 18. FŐKIADÓ-
HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM 18. FŐRKIADÓHIVA-
TAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM. TELEFONSZÁM: 575.

DEBRECEN, 1928 JULIUS 3.

KEDD

XXVI. ÉVFOLYAM 148. SZAM.

Róma már megszólalt

A téma nem új. Van már vagy kéthetes a megdöbbentő szenzáció, amely arról szól, hogy Izraelnek biboros barátai is vannak. Nem biborruhával kereskedő ócskások, amint a konstruktív magyar humor mondaná, amely annyira humor, amennyire konstruktív. Izrael barátai nem a hónok alatt hurcolják a bibort, hanem a vállukon viselik, úgyhogy maguk is benne vannak. Szóval nem Teleki tér, hanem Vatikán. Nem csiribiri emberek, hanem valóságos kardinálisok, Isten helytartójának miniszterei és zászlósurai, mint nekünk is mutatja, az egyház pillérei.

Róluk ver a hír, hogy nyílt barátai a választott népek, ahogy az őstestamentum mondja, illetve az idegen fajnak, ahogy azok a magyar konstruktívok mondják, akiknek mindenki zsidó, aki nem svábból, tótból, oláhból, rácból lett magyar közéleti tényező. Ezek azok a meg nem alkuvó turánok, akik valószínűleg az Uristen nevét se imádkozzák zárójel nélkül. Tudniillik a zárójelbe odaimádkozzák szittyia magyar lelkük megnyugtatósára, hogy: (ezelőtt Jehova). Hát ezeket értheti nagyon fájdalmasan a hír, hogy Rómában néhány biboros védnökségével nemrégiben megalakították az Izrael barátai egyesületét, ami bizony nem hangzik olyan szépen, mint a Tühtiüm-vérszövetség, vagy a Kettőskeresztvérszövetség. A célja meg egyenesen fölháborító. Békét teremteni a mozaizmus és christianizmus közt. Nemcsak a zsidókkal, hanem a keresztényekkel is megértetni, hogy a kereszténység a szeretet vallása. Az evangéliumok alapján kimutatni a kapcsolatot a két vallás között és hidat verni

a két vallás hívei között. Verni igen, az derék dolog, nálunk is volt olyan szekta, amely dogmává tette a verést, de perze a zsidóverést. De a szeretet hidját verni az emberek közt, — erre igazán csak elvetemedett zsidók képesek, az antikrisztus tanítványai. Mert mindenki tudja, hogy az antikrisztusban testesedik meg a megértés és a szeretet fogalma és a Jézus Krisztus tanításainak az az elvi alapja, hogy gyűlöljélebarátodat és üsd a zsidót! Ha vannak biborosok, akik másban látják a kereszténység lényegét, az csak azt jelenti, hogy a biborosok se csálhatatlanok és rájuk férne egy kis emelkedtebb világszemlélet és lelkük üdvére válna, ha mint kiültagok vennének egy-két szemináriumot lelkét a harcos magyar antiszemitéktől.

Van azonban ennél nagyobb baj is a Vatikánban. A Vatikánban van egy hivatalos lapja és az szükségesnek látta épen az izrael barátai kapcsolatban kifejtetni a Szentékek véleményét az antiszemitézmusról. Ez a vélemény röviden az, hogy az antiszemitézmus embertelen és kereszténytelen dolog. Szó szerint idézve: „el-lenkezik a kereszténység szellemével és se a katolicizmus eszmei világával, se a gyakorlati kereszténységgel nem egyeztethető össze”. Ez volt a pápaság álláspontja a multban és ez a jelenben is. — Negyvennél több pápai bulla és dekrétum hirdeti az egyháztörténelemben, hogy Róma mindig elítélte a zsidók ellen elkövetett erőszakoskodásokat és mindig tiltakozott az ellen, hogy azokat a kereszténység nevében kövessék el a keresztből, amely a szeretetnek évezredek által megszentelt szimbóluma, dorongot csinál-
anak.

Tiznapos szenzáció ez már és még mindig nem tudjuk, mi a véleménye róla a magyar antiszemitézmusnak, amelyet pedig elvileg igen közölről érint a dolog. Nem tudjuk, benne van-e az idegen faj szörös keze a Vatikán állásfoglalásában, megvásárolták-e a zsidók a Vatikánt vagy rohadt keresztények ülnek-e az apostoli kongregációban? Olyan kérdések ezek, amelyek sürgős választ várnak, fő-

képen azok részéről, akiknek az antiszemita lapok tanítanak eszmei kereszténységet és gyakorlati katolicizmust. Tíz nap óta figyeljük a harcos katolicizmus lapjait és meglepetve látjuk, hogy nem vesznek tudomást a dologról. Bizonyára rossz a hírszolgálatuk, mert azt nem lehet feltételezni, hogy készakarva sikkasztának el a közönségük elől ilyen nagyfon-

tosságú enuciációkat. Hiszen ez árulás volna, épen olyan, mintha háboru idején a nagy főhadiszállás parancsait elsüllyesztenék a frontokon.

— Roma locuta, causa finita — tartotta valaha a történelmi szentencia. Róma megszólalt, az ügy el van végezve, több mondanivalója nem lehet senkinek. Róma szavát ma is meghallja az egész kereszt-

tény és nem keresztény világ, csak a magyar antiszemita pogányság nem. — Vagy legalább is hallatlanná teszi és csak magában gondolja: könnyű a pápának és a Vatikánnak megértést és szeretetet hirdetni és elítélni az antiszemitézmust, de mi lenne belőlünk, ha hallgatnánk rá? — Nekik a szeretet elv, nekünk a gyűlölet üzlet, amiből élünk.

Hétfőn folytatta közgyűlését Debrecen város törvényhatósági bizottsága

Hosszu és nagy viták folytak a színház szubvenciója ügyében — Megadják a tavalyi szubvenciót, elengedik a vigalmi adó tartozást, felemelik a mozik vigalmi adóját — Csekély érdeklődés mellett indult a folytatólagos közgyűlés

Debrecen város törvényhatósági bizottsága szombat vasárnapra virradóra hajnalban két órakor elfogadta a városi tanács javaslatát a legeltetési ügyben és akkor a főispán a közgyűlés folytatását hétfőn reggel 9 órára tűzte ki. Hétfőn reggel 9 órakor azonban még mindössze három-négy bizottsági tag gyűlt csak össze a teremben, azok is mind ellenzékiek. Később kezdtek csak szállingózni a tazok és háromnegyed tíz órakor kis számu bizottsági tag jelenlétében nyitotta meg dr. Hadházy Zsigmond főispán a folytatólagos közgyűlést.

Mintagyümölcsöst és kertészeti szakiskolát óhajt a közgyűlés

Zöld József tanácsnok terjesztette elő a városi kerésszet 1925—26—27. évi zárószámadá-saités ezzel kapcsolatban azt a javaslatot, hogy Pohl Ferenc kertészeti felügyelőnek jutalékképen 21.000 pengőt fizessenek ki.
Fényes Jenő, Miszti Károly dr. tiszti ügyész

Vizsgálat a Klinker téglagyár költségei ügyében

Hosszu vita keletkezett a Klinker téglagyár körül. A tanács javasolta, hogy 12.000 pengős póthitel engedélyezzenek a Klinker téglagyárnál szárló keretek beszerzésére.
Fényes Jenő dr. rámutatott arra, hogy azért hozzák ide részletekben ezeket a munkálato-
kat, hogy így könnyebben megszavazzák a költségeket. Debreczeni Jenő mondotta egy bizottsági ülésen, hogy a Klinker téglagyár évi termelése 6 millió darab. Ugyanennyi Debrecen város összes szükséglete a járdák készítésére. Mit csinálunk azután a téglagyárral?

Eklí József: Azvonnit!
Fényes Jenő dr.: Gyárthat homlokzati tég-lát, de ebből az évi szükséglet 250.000 darab. Kivánia, hogy vizsgálják meg, szükséges-e a beszerzés és hogy kinek a hibáiból nem került ez annak táján a többivel együtt a közgyűlés elé.
Eklí József: Csatlakozik Fényes indítványá-hoz. Ha nem jó a műszaki osztálytól, tessék elsőpörni, nyugalomba küldeni.
Balog István a tanács javaslatát pártolja. Markovits Elemér dr. pedig azt hangoztatja, hogy ki kell vizsgálni, ki követte el a hibát.
Debreczeni Jenő: A póthitelek helytelenek, ezeket meg kell szüntetni. Ez rendes műszaki szolgálat mellett nem lehetséges. A keretekre azonban szükség van.
Kovács Gyula a tanács javaslata mellett

Kinyomtatják az amerikai utról szóló beszámolót

A városi tanács azt a javaslatot tette, hogy dr. Vásáry István polgármesterhelyettes fő-jegyzőnek az amerikai zarándokutról szóló jelentést nyomassák ki.
Hegymegi Kiss Pál: Ez kicsit költséges dol-gok. Amikor mi egy tekintélyes gazdaembert saját költségen akartunk kiküldeni, a műszaki tanácsost küldték ki azzal, hogy tapasztalato-
kat gyűjtsön. Akár fel van függesztve, akár nincs, várjuk meg az ő jelentését és akkor majd meglátjuk mit csinálnak.
Hadházy Zsigmond dr. főispán: Nem köteles jelentést adni.
Zöld József tanácsnok védelmébe veszi a műszaki ügyosztályt az elhangzott támadások-kal szemben. A műszaki osztálynál reggeltől estig dolgozva sem tudják elvégezni a mun-kát.

Eklí József: Miért engedték el Kalendát?
Hegymegi Kiss Pál: Mi tudjuk azt, hogy nem elég a műszaki osztály személyzete. Ezen kívül is vannak ott hibák.
Nagyon szeretik a házi munkálatokat, amelyeknek olcsóságáról én egyáltalán nem vagyok meggyőződve. A felekkel való bánásmód sem megfelelő.

és Zöld József tanácsnok felszólalása után a tanács javaslatát elfogadták azzal, hogy a határozat csak birtokon kívül támadható meg, továbbá utasították a tanácsot, hogy a közgyűlésnek terjeszsen elő javaslatot mintagyümölcsös és kertészeti szakiskola létesítése ügyében.

Kutakat csináltat a város

Vida Sándor Imre dr. főmérnök ismertette a tanács javaslatát, amely szerint a Komlóssy uton és a Poroszlav uton egy-egy vízvezetéki kutat állíttanak fel 2500 pengő költséggel.
Hegymegi Kiss Pál aggályosnak tartja, hogy amíg a rosszabb viszonyok között elő külső-ségeken nem csinálnak kutakat, addig ezeken a helyeken igen.
A többség elfogadta a tanács javaslatát.
Egyhanguan fogadták el a tanácsnak azt a javaslatát, hogy a Mörz ucca 20. számú ház előtt vízvezetéki kutat állítsanak fel.

szólat fel, majd Hegymegi Kiss Pál kérte, hogy hallgassák meg az ügyben a téglagyár igazgatóját.
Hadházy Zsigmond főispán: Budapesten van.
Hegymegi Kiss Pál: Azért hozzák ide rész-letekben a dolgot, hogy egyenként majd meg-szavazzuk a költségeket. Ez épen olyan súlyos mulasztás, mint a Déri múzeumi és egyéb ügyek. Kérte, hogy vegyék bele a legző-hónnybe, hogy a tanács vállalja az anyagi fe-lelősséget.

Miszty Károly dr. főügyész: Mindiárt elin-tézzük a kérdést.
Fényes Jenő dr.: Elég, ha Miszti vállalja. (Nagy derültség.)
Hegymegi Kiss Pál: Évek óta húzódik ez az ügy. Ha már annyi pénzt kiadtunk, legalább gyártssunk téglat.

Miszti Károly dr. főügyész: Hozzájárul ahoz, hogy rendelkez el a vizsgálatot annak megál-lapítására, hogy miért nem volt benne ez a költség a költségvetésben. Azt hiszi, hogy a vizsgálat nem produkál kellemetlen adatokat.
Hegymegi Kiss Pál: Az a kérdés: ki csinálta!
Eklí József: És hogy csinálta!
A többség elfogadta a tanács javaslatát a-zal, hogy a felelősség kiderítésére vizsgálatot kíván.

Tény, hogy nem kötelessége a műszaki tanácsosnak a jelentéstétel, de nem képzeli el, hogy legalább egy felolvasásban ne számolna be műszaki tapasztalatairól. Ezt várjuk meg.

Elfogadták a módosított mezőgazdasági beruházások tervét

Zöld József tanácsnok terjesztette elő a tanács javaslatát a mezőgazdasági ingatlanokon végzett és végzendő építkezések és javítások céljára engedélyezett 400.000 pengő felhasználásáról. Azért kellett ezt újra a közgyűlés elé hozni, mert
a közgyűlés előzetes felhatalmazása nélkül választásokat eszközöltek a munkapro-gramon.
Hegymegi Kiss Pál: Mulasztást lát abban, hogy a 3.400.000 dolláros kölcsönből
új mezőgazdasági építkezésekre szánt 400.000 pengő felhasználásának tervét még mindig nem terjesztette be.

A tanács különben is nagyon előzékeny a bér-lőkkel szemben, épen ezért nem szavazza meg

a javaslatot. Vendéglözetekre semmi szükség nincsen egyes városi birtokokon. (Nagy mozgás.)

A többség elfogadta a tanács javaslatát.
A földrendesszította búlgároknak 1000 pengő segélyt szavaztak meg.

Nagy viták színház szubvenciója kérdése körül

A színházgató szubvenciója körül hosszú vita keletkezett. Kardoss Géza színházgató azt kérte, hogy a város a jövő szezonra adja meg neki ugyanazokat a támogatásokat, mint amelyeket az idén élvezett, engedje el a vigalmi adót és 8000 pengős kamatmentes kölcsönt is. A tanács azt javasolta, hogy

a tavalyi támogatást adják meg erre az évre is, de ne engedjék el a vigalmi adót és a 8000 pengős kamatmentes kölcsönt, hanem kötelezzék az igazgatót ennek december végéig való befizetésére, még pedig úgy, hogy addig kezeszt állítson az igazgató.

Kötelezzék továbbá az igazgatót szabályszerű könyvvizetésre, hogy a 12.000 pengős vigalmi adó tartozásán és a 8000 pengős tartozásán kívül a várossal szemben fennálló 4576 pengős és a világitási vállalattal szemben fennálló 2584 pengős tartozását fizesse meg és ameddig ezt meg nem fizeti, addig a szubvenciót ne utalják ki neki.

Márk Endre javasolja, hogy a színházgató vigalmi adóját engedjék el. Egyben a törvényhatóság sürgesse meg ismét a moziengedélyt, mert lehetetlen, hogy
amikor egyes emberek duslakodnak a moziüvedelemben, ugyanakkor a város ne jusson moziengedélyhez. (Viharos helyes-lés.)

Eklí József: Ugy van! Ugy van! Klebi! Klebi! Moziapanam!

A szubvenció ellen

Markovics Elemér dr. mondott ezután ér-dekes beszédet. Hangoztatja, hogy a színház-gatónak azzal a feltétellel adtak szubvenciót, ha kimutatja, hogy nagy deficite van. Ezt megállapítani lehetetlen, mert az igazgató nem vezet rendes könyveket. A kiküldött bizottság — melynek én is tagja voltam,
könyvvizetés hiányában sem a státust, sem a jövedelmezőséget nem volt képes megállapítani.

A mult évben rendkívüli nehézségekre hivatkozással felemelték a szubvenciót. Ez nagyon sok, épen ezért csak a tavaly előtti értékig mennék el. Lehet, hogy rossz a helyzet a színháznál, de ennek oka a színházgató szemé-lyében is rejlik.

Szubvencióból nem lehet színházat ten-tartani, csak a közönségből. (Helyeslés.)
Ma már a színház korántsem teljesíti azt a kul-turális feladatot, mint régen, ezért mértéket kell tartani a támogatásban.

Amikor állati sorban tengődő emberek vannak Debrecenben, akkor kulturára való hivatkozásos szölamokkal nem lehet 70.000 pengős ajándékot adni a színházgatóknak. (Helyeslés.) Ez csak azért történhetik meg, mert a Kardoss Géza személye van előtérbe tolvá.
Eklí József: Ez az igazság!
Markovits Elemér dr.: Ha más ilyen kérel-mekkel mert volna előállni, már régen kidob-ták volna.

A színházat adóköz pénzén fenntartani nem helyes.

Balog István: Eddig is így volt. Markovits Elemér dr.: Lehet, hogy Balog bizottsági tag ur bírija, de más néven ebben a helyzetben. Ez a támogatás túlmegy a határon. A vígalmi adót nem lehet elengedni, mert annak megvan a rendeltetése, Eltérendő, hogy a színházgató a 8000 pengős kamatmentes kölcsön elengedését kéri, amikor azt nagyon hasznosan befektette díszletekbe. Személyekre való tekintettel közügyeket intézni nem lehet. Tessék azoknak az uraknak magánúton támogatni a színházat, akiknek ez annyira a szívükön fekszik, akkor nem szorul rá a színházgató a közpénzre.

Legyen meg a moziengedély

Eklí József: Elfogadja Márk Endre indítványát a vígalmi adó elengedéséről. Mikor váltja be a nemes kormányzat becsületbeli ígértét, hogy moziengedélyt ad Debrecennek?

Ha szabad a nevéért számra vemni (Oriási derülttség.) a kormányelnök ur is megígérte és mégis van egy fekete kéz, vagy fekete lélek, amely ezt megakadályozza...

Hegymegi Kiss Pál: Együtt tesszük velelemi politikailag.

Eklí József: ...azért, hogy itt bizonyos emberek sorra gyűjtik az emeletes házakat. Felirat alakításban kellene megkérni a miniszterelnököt, hogy váltsák be igazat.

Nem lehet mindent adni valakinek, csak azért, mert a Mansz, Kansz, vagy Pansz tagjai. Debrecen törvényhatósága nem Kansz, sem Mansz, azért nem kap mozi.

Felkiáltások: Jól beszél! Nagyon jól!
Eklí József: Elfogadja Márk Endre indítványát.

mert esetleg sokkal rosszabb helyre megy az a 12,000 pengő a vígalmi adóból, ebben a városban, ahol olyanok történnek, mint múlt hónapban.

Mi nem kapunk ezer pengőket, de nem is utóttunk más felekezettelieket.

Felkiáltások: Ez az igazság! Helyes!
Eklí József: Értse meg a kormány, hogy elég emeletes háza van már itt a mozioknak.

Van egy özevgyasszony, aki horribilis pénzeket keres azért, hogy ne nyissa meg a moziját.

Ezet nem lehet így folytatni.

A színház támogatása mellett

Fényes Jenő dr. mondott ezután nagy érdeklődéssel kísért beszédet. Markovits teljesen tiszteltetelmű indokokat vezetik, — mondotta, — de túlságba viszi a rigorozitást. A színházgatót és a színházat teljes erőnkkel támogatni kell. Már csak azért is, mert ha nem támogatjuk, 100 ember válik kenyéértelenné. Nem osztom azt az álláspontot, hogy a színház teljesen üzet, hiszen tény, hogy a közönség ízlése megváltozott és ezt az igazgatónak is honorálni kell. Innen a szórakoztató darabok nagy száma. De azt tetszik hinni, hogy a közönség nem szokik vissza majd a színházba?
Zöld József tanácsnok: Nem! Ehhez a szin-

házhöz nem!
Fényes Jenő dr.: Felolvassa Jókainak a Csokonai színház megújítására írott verses prófétáját. Ebben a többek között a következő sorok vannak: „Áldott a kéz, mely épít. Áldott a szív, mely kigondol.”
Egy hang: És áldott az igazgató, ki bérbe vette! (Viharos derülttség.)

Fényes Jenő dr.: Ezt a színházat nem szabad pusztulni hagyni, hiszen annak idején komoly célért hívták életre. (Helyeslés.) A színházgató azért kénytelen engedelmeket tenni a közönségnek, hogy meg tudjon élni, azért látszik operetteket, hogy elő tudjon aztán adni ezek fövédelméből komoly darabokat is. Mert a közönség ezeket nem látogatja úgy, mint kellene. At kell segíteni a színházat a dekadencia állapotán. En a házikezelés mellett foglalkozni állást.

Márk Endre: Isten mentsen!
Fényes Jenő: Hivatkozom Szeged példájára. A polgármester kijelentette, hogy a színház kasznóhatósó vállalkozása a városnak.

Eklí József: Ilyen geozott! (Derülttség.)
Fényes Jenő dr.: Olyan embert kellene majd a házikezelés élére tenni, aki szeretettel fog-

Hegymegi Kiss Pál nagy beszéde az erkölestelen mozirozszt ellen

Hegymegi Kiss Pál tartott ezután nagyszabású beszédet a színház- és mozikérdésről. Rámutatott arra, hogy a közönség nem látogatja úgy a színházat, mint ahogy kellene és ezért nem lehet teljes mértékben az igazgatót felelőssé tenni, azt az igazgatót, aki 140 embert tart el. Komoly darabokra nézsen közönség, de a bretildaraboknál telve van a színház. Ez hozza tehát a pénzt, már pedig az az igazgató, akinek a nyakán ott van a színházi bizottság és ott vannak a Markovits Elemér (Derülttség), nem látszat mindig bretildarabot. Debrecen város gazdasági nem adnak jó példát a színházgatóknak. A notabilitásokat nem látom a színházban.

Eklí József: Nem vagy ott, hát nem látod!
Hegymegi Kiss Pál: A színház kevésbé látogatottságának az oka a komoly daraboknál részint az erkölsi silvédek, részint a súlyos gazdasági helyzet. (Úgy van.) A másik főok a mozik olesósága.

Eklí József: És niszkösséget! (Derülttség.)
Hegymegi Kiss Pál: A színházgatók egész Magyarországon panaszokodnak a mozi ellen és Kardoss előtt bizonyos tekintetben katanot kell emelni, hogy idáz vitte. A színházra kétségkívül szükség van, mert a magyar dal és a szó temploma a színház. Nagyon sajnálom, hogy a színház rovására mennek a hangversenyek is, amelyek a Zenekedvelők Köre rendez, hiszen ezeken csak a közönség egy része van jelen muzikaszertetből, a másik része elegáns toalettekben csak divatból megy oda.

Freund Jenő dr.: Hogy lehet ilyet állítani? Azok a hangversenyek legalább annyira szolgáltak a kultúrát, mint a bretildarabok! (Helyeslés.)

Hegymegi Kiss Pál: Szükség van a színház erkölsi nemesítés szemponitából is. Rézében ott látom az újságot a színházban, most nem. Sőt az újságú előadásokra sem megy, ha Shakespeare darabot adnak. Ez szomorú. A színházgatók a keserűség és a nyomorúság jutott sorstul.

lalkozik a színházzal. A vígalmi adót sehohsem fizeti a színház.

Markovits Elemér dr.: Ugyan kérem, hát a fővárosban?

Fényes Jenő dr.: Markovits igazgató urnak. (Percekig tartó viharos derülttség.) Egy kicsit hamarabb mondtam, mint kellene. Néki az az álláspontja, hogy a városot mentesíteni kellene a terhektől. Erre igen alkalmas a moziengedély megszerzése. Lehetetlenség, hogy amikor a városnak olyan képviselője is van, akinek módjában van megadni, amit kérünk, még mindig nincs meg a moziengedélyünk, holott ebből fedezni lehetne azt, ami a színházra kell. Levegy Szabó alispánnak továbbra is moziája, de az lehetetlen, hogy a menekülteknek adott engedélyből olesón kinyratta négy társát és azzal tartja lenn ezt az állapotot, hogy bizonyos intézményeknek bizonyos összegeket ad.

Eklí József: De a fekete barakbelieknek nem ad egy krajcárt sem!
Fényes Jenő dr.: A színháznál sem az igazgató személyében, sem a társulatnál nincs baj.

Közbeszólások: Na! na!
Fényes Jenő dr.: A színházi kultúráért áldozatot kell hozni.

Markovits Elemér dr.: Hát a B-listásoknak?

Hegymegi Kiss Pál: Ezeket a kormány helyezte B-listára. Az nem meooldás, amit Klebelsberg kitált, hogy a városok vegyék házikezelésbe a színházakat, mert ezzel a városok terhe növekednek. A házikezelés volna az egyik módja a színház fenntartásának. Ez nem helyes, mert közigazgatásilag nem lehet színházat igazgatni. A másik volna az, hogy adniük ki üzleti vállalkozóknak.

Eklí József: Szabó alispánnak! (Nagy derülttség.)

Hegymegi Kiss Pál: Erre nem vagyok hajlandó. A harmadik mód a szubvenziórendszer. A színházi bizottság a művészetet keresi, a színházgatóknak pedig...

Debreceni Barna dr.: Pénz kell! (Derült helyeslés.)

Hegymegi Kiss Pál: Ez sem jó, a szubvenzió helyett mozi kell adni. Joga lexven a színházgatóknak mozielőadásokat tartani a színházban. Nekem már megiszerte Rakovszky Iván helynyminiszter korában a mozi, amikor egyiszerte csak megjelent a fekete kéz és Rakovszkyknak nem volt módjában teljesíteni ígértét. (Nagy mozdás.) Ha van mozi, akkor a klasszikus darabok létszámátia és a helyvárat is leszállhatia. Utódom, Viczián István, rájött arra, hogy a mozik óriási fövédelmet haitának és ezért el akarta venni a régi tulajdonosoktól a nemzet nyomorultjai számára. Akkor a mozikok lelaialították a bruttóbevétel öt százalékát a rokkantaknak. Nem fogadták el, pedig ebben az esetben nem volnának az uccán kolduló hadrokkantok. Odaadták hát a nemzet nyomorultjainak? Kik ezek? Debrecenben az Apollót megkaptá Tasnádi Szüts András révén a Keresztény Nemzeti Liga, az Uránit az ÉME. Ok voltak a nemzet nyomorultjai. A Bilka mozi megkaptá öt menekült megyei tisztviselőt, köztük Szabó József ny. alispán.

Eklí József: Jelenleg milliárdos.
Hegymegi Kiss Pál: Ezek átiratták az enge-

A Debreceni Független Újságot példányonként vásárló 148, számú szelvény 25 egymásután következő hármasly számmal kezdődő szelvény és 1 pengő letéltése ellenében egy hónapig használhatja a Debreceni Független Újság KOLCSÓN KÖNYVTÁRÁT.

délyt a Vígyszínházra, négy közülök elüint és maradt egyedül Szabó alispán. Kapott Bezsiláné nevű özeveg is moziengedélyt, de ez a mozi nem működik. Megalkult a mozirozszt Szabó vezetésével, akik a bruttó fövédelmet öt százaléka a vezetést. Tehát övé a rokkantalap. (Általános felháborodás az egész teremben.) Amikor az uccákon kolduló idegsookos rokkantak vannak, az alispán ennyi nem illeti meg. (Viharos helyeslés.) Debrecen joggal emelte fel a szavát a moziért. Ezt a mozi annak ellenére, hogy képviselőtársam maga a miniszterelnök és hogy a város vezetőiségének nagy sulva van a kormánytól, — tanasztaltuk ezt az illetmények kérdésében is — nem tudjuk megkarni. Ugy hogy kénytelen lesznek legközelebb a parlamenthez szövidetni a mozirozszt erkölestelen részét a panamákban. (Viharos éljenzés és taps.) Ha Szabó alispán megkapia a nyugdíját és amellet sorra veszi a házakat, Debrecennek is joga van arra, hogy a debreceni színházi kultúráról a mozi segítségével gondoskodjék. Kérdem azokat, akik a fövédelmet hirdetik, ez a fövédelme? Pártkülönbség nélkül kérek mindekit, hogy indítsák meg a harcot Debrecen színházi kultúrája és a magyar beesület érdekében a moziért. (Éljenzés és taps.) Miért nem érvényesíti befoilyását a város vezetőiség? A fekete kéz megvádrán, mert erkölsi alapunk van. Ova inem viszont, hogy a fövédelmi kérdésében illetlenek tárgyalni, mert ilyen erkölestelen alakulással, mint a mozirozszt, lehetetlen tárgyalni. A vígalmi adó elengedését pártolja és kéri, hogy a mozik vígalmi adóját, 15 százalékról 25 százalékra emeljék. (Hosszantartó éljenzés és taps.)

A színház és mozi vígalmi adója körül

Freund Jenő dr.: Elfogadja a tanács javaslatát és a Márk Endrét is, mert nézsen értelme egy olyan követelést fenntartani, amit úgy sem kapunk meg. Ellenben nem tudnék semmi mentesítet találni arra, ha nem fizetné meg a 8000 pengő kamatmentes kölcsönt. A fizetésbalasztásba viszont belemegyek, kezes mellett. Nem tartia szerencsésnek, hogy nagyszabású beszédben Hegymegi Kiss Pál a Zenekedvelők Köre hat koncertjét támada. E koncertek közönségének tekintélyes része zeneértő, a kisebb rész pedig elismerést érdemel, mert zeneileg művelődni akar. (Helyeslés.)

A debreceni zenei életet és a kör ápolta éntizedeken át.

A vígalmi adó kérdésében nem tisztán a város dönt, azt a helynyminiszter is felülbírálja és bizonyos tekintetben a közönség érdeke ellen is van az emelés. Tessék társadalmi uton megszervezni a közönséget a mozirozszt elleni na-

Az amerikai demokrácia

Irta: Dr. Szabó László, egyetemi magántanár.

Amerika legelső kormányában kétségtelenül Hamilton volt a legtehetségesebb ember. Néhány hónap alatt kidolgozta a pénzügyi közigazgatásnak egy olyan rendszerét, mely csekély módosításokkal még ma is életben van. Már 1790-ben napirendre juttatta a hadikölcsönök ügyét. Az Egyesült Államok háborus adóssága 54.124.463 dollár volt és ebből külföldi adósság 11.710.378 dollár. Hamilton azt ajánlotta a kongresszusnak, hogy az egész adósságot vissza kell fizetni, kamatostól. „Az amerikai nemzet nem érdemli meg, hogy hitele legyen, — mondotta, — ha adósságát nem fizeti meg.” A kongresszus visszariadt az óriási tehertől. Pár napi vita után a többség hajlandó volt fizetni, de csak a külföldi hitelezőknek. Hamilton ragaszkodott hozzá, hogy a belföldi hitelezőket is ki kell elégiteni. „Az Egyesült Államok alapja a jog, — mondotta — és az, hogy a hitelezőnek joga van a pénzéhez, sem bizonyításra, sem magyarázatra nem szorul.” A kongresszus a hosszú vita folyamán enyhítette álláspontját: fizetni kell a belföldi hitelezőknek is, de nem „dollárt dollárért”, mert ez nem lenne igazságos dolog: nagyon sok ember van, aki nem „eredeti kölcsönjegyző”, hanem akkor vette a hadikölcsönkötvényt, amikor már olcsón lehetett kapni; az amerikai nemzet ezeket a spekulánsokat nem gazdagítja. Hamilton erre magyarázta a kongresszusnak, hogy az ugyan semmi esetre sem szép dolog, hogy egyes spekulánsok kihasználták akár a nemzet pénzügyi bajait, akár az egyes kötvénytulajdonosok szorult helyzetét, de ez a jogi helyzeten nem változtat semmit: amikor a kongresszus kiadta kezéből a háboru alatt a száz dolláros kölcsönkötvényt, tényleg száz dollárt kapott érte pl. Mr. Foxtól és ha azóta Mr. Fox oly ostoba volt, vagy oly szorult helyzetben volt, hogy a száz dolláros kötvényt eladta tíz dollárért Mr. Knoxnak, ez mit sem változtat a nemzetnek azon a jogi kötelezettségén, hogy azt a pénzt, amit az általa kibocsájtott kötvényért kapott, adja vissza. Hamilton érvelése győzött: a kongresszus megszavazta a hadikölcsön visszafizetését a „dollárt dollárért” alapon. A fedezetet állami földek eladásából teremtették elő. Még nagyobb volt a kongresszus ellenállása akkor, amikor Hamilton azt követelte, hogy az egyes államoknak is fizessék vissza azt, amit a háborura költhettek, mert „ha a cél

közös volt, amire költöttek, akkor közönsnek kell lennie a teher viselésének is”. Huszonegy millió dollárról volt szó s a kongresszus hosszas viták után megszavazta ezt a huszonegy milliót is.

El nem vitatható, hogy „a nép akaratából” működő kormányt nemcsak jogi, hanem erkölsi szempontok is vezérelték és hogy semminő demagógia nem birta befolyásolni a kormány intézkedéseit. Mikor a franciák 1793-ban háboruba keveredtek az angolokkal, az amerikai kormány a semlegesség álláspontjára helyezkedett. Ebből igen nagy kára volt az amerikai kereskedelemnek, mely akkoriban legjelentékenyebb volt az Atlanti óceánon s amely élelmet és hadiszereket akart szállítani az egyik hadviselő félnek, vagy lehetőleg mind a kettőnek. Arra hivatkoztak tehát, hogy ha Franciaország még katonailag is támogatja szabadságharcukban az amerikaiakat, akkor a franciáktól a segélyt megtagadni becstelenség. A „nép akaratából” működő kormány azonban nem a kereskedelemnek érdekeit nézte és az áll-lovagiaság álláspontjára sem helyezkedett, hanem látva és tudva azt, hogy az amerikai nép nagy többsége semmi rokonszenvet nem érez a vérengző francia forradalom iránt, kiadta a semlegességi proklamációt. Angliával is feszült volt a helyzet, főként amiatt, mert az angolok követelték, hogy az amerikai kereskedők a háboru előtti tartozásaikat fizessék vissza az angol kereskedőknek. Csak három millió dollárról volt szó, de az amerikaiak nem akartak fizetni. Washington John Jayt, a legfőbb bírátk küldte Londonba egyezkedni és Jay az angolokkal szerződést kötött, melyben az adósságok visszafizetését elvállalta. Mikor ez a szerződés nyilvánosságra került, az újságok a leghevsebben támadták Washingtont; alig volt város, amelyben tüntetések ne lettek volna a kormány ellen; Washington arcképét nyilvánosan elégették, egy szalmával kitömött bábót, melyre ezt írták: „John Jay”, felakasztották, stb. Washington és kormánya azonban mindezzel érvényesíthetett a köznek érdekeivel szemben. Mikor nem törődött. Általán semmiféle „helyi érdek” nem Pennsylvaniaiban a „kis-üstösök” elkergették a pálinkaadó-beszédeket, Washington katonaságot küldött a nyakukra s a „whisky-forradalmat” kegyetlen szigorral elfojtatta.

VI.

Párt-harcok a demokrácia körüli.

Ahol politikai élet van, ott politikai pártok is vannak s az emberiség tapasztalata szerint az a leg-

egészségesebb dolog, ha egy országban két párt van, melynek ereje körülbelül egyenlő s e két párt a kormányzásban idönkint felváltja egymást. Az Egyesült Államokban a két párt kialakulása 1791-ben kezdődött meg. Az amerikai iskolákban azt tanítják, hogy a bank-kérdésben oszlott két pártra az amerikai nép; a bank-kérdés azonban csak ürügy volt arra, hogy szembeálljanak egymással azok, akik más, sokkal fontosabb politikai kérdésekben már ugysem egyformán gondolkodtak.

A kormány egyik tagja, Hamilton pénzügyi titkár azt tervezte, hogy „nemzeti bankot” alapít a kormány pénzeinek kezelésére és a forgópénz kibocsájtására. Ez a bank nagyszerűben be is vált s a kormány akcióképességét igen nagy mértékben fokozta. Jefferson államtitkár azonban ellenezte a bank tervét. Washington elnök erre a bank ügyében írásbeli szakvéleményt kért egy Hamiltontól, mint Jeffersontól. Hamilton megmagyarázta iratában, hogy a bank nélkül nem lesz ereje a kormánynak; Jefferson pedig megmagyarázta, sem a kormány, sem a kongresszus nem tehet olyasmit, amire az alkotmány fel nem hatalmazta; miután pedig az alkotmány nem is említi a nemzeti bank ügyét, a bank-alapítás alkotmányellenes. Hamiltonnak azonban nem voltak alkotmányjogi aggodalmai, mert ő úgy fogta fel a dolgot, hogy ha az alkotmány felhatalmazta a végrehajto hatalmat a kormányzásra, nem volt szükség semmi további felhatalmazásra abból a célból, hogy a kormány megteremtesse a kormányzásnak nélkülözhetetlen eszközeit. Jefferson szerint az alkotmánynak ily tág értelemben való magyarázása aggasztóan megnöveli a kormány hatalmát, Hamilton szerint pedig az alkotmánynak oly szoros értelemben való magyarázása, mint ahogyan Jefferson elképzelte a dolgokat, veszélyezteti az államszövetség fennmaradását. Mivel a vita akörül forgott, hogy szoros értelemben veendő-e az alkotmány vagy sem, Hamilton pártját eleinte „tág konstrukcionista”-knak”, Jefferson pártját pedig „szoros konstrukcionista”-knak” nevezték. Később Hamilton pártja a „federalista”, Jefferson pártja pedig a „republikánus” nevet vette föl. Washington Hamilton álláspontját foglalta el s a kongresszus megszavazta a Nemzeti Bankot.

(Folytatjuk.)

gyon helyes harca. Versényi Tibor: A mozi a színház szolgálataiba kell állítani.

Budaházy-Bruékner Ernő dr.: nem helyesli a mozi vígalmi adójának felemelését.

Hegedűs Jenő dr.: A házikézelést ellenzi, a színház viszont Debrecen presztízse érdekében szükséges. A mozi vígalmi adójának felemeléséhez hozzájárul, de jankimot kíván: ha elengedik a színház vígalmi adóját, ezt a mozi vígalmi adójának felemelésével pótoljuk. (Helyeslés.)

A tanács módosítja javaslatát

Vargha Elemér dr. tb. főjegyző: a tanács úgy módosítja javaslatát, hogy amikor a színház bemutatója 1927-28. évi zárószámát és kiderül, hogy veszteséges, akkor tegyen javaslatot a 12.000 pengős vígalmi adótétel elengedésére. A tanácsot bízzák meg, hogy

a mozi vígalmi adójának felemelésére tegyen előterjesztést.

Hegymegi KISS Pál: Ugy utasítsuk a tanácsot, hogy már most mondjuk ki elvileg a 10 százalékos emelést.

Eklí József: Annyi feliratot intéztünk már Pistához, Pálhoz, de Kunó mindig keresztülhúzza. (Orjási derülttség.) Vezessünk küldöttséget a miniszterelnökhöz, ha itt lesz.

Markovits Elemér dr.: A színház fenntartása szükséges. Itt az a kérdés, hogy okvetlenül muszáj-e Kardoss Géznak lenni az igazgatónak, ha látjuk, hogy nyolc éven át közteherrel igazgatja a színházat. Nagyon helyesen mondta Zöld tanácsnok a bizottságban, hogy

minden kulturális értékű előadást több, mint ezer pengővel támogatunk.

Ez egy kicsit sok a kulturátámogatásból.

Megszavazzák a szubvenciót és a javaslatokat

A főispán ezután szavazásra tette fel a kérdést. Megszavazzák a tavalyi szubvenciót, elfogadják Márk Endre javaslatát a vígalmi adótartozás eltörlesztéséről, elhatározzák, hogy küldöttséget vezessenek a miniszterelnökhöz a mozi-ügyben.

Hegymegi KISS Pál: Ebbe a küldöttségbe jelentkeztem. (Eljenzés.) A küldöttség tagjaiul rajta kívül dr. Freund Jenő és Eklí Józsefet választották meg.

Hadházy Zsigmond főispán: Azt hiszem, ezzel a részsel végeztünk is. (Derülttség.)

Ezután utasították a tanácsot, hogy a közgyűlésnek tegyen javaslatot a mozi vígalmi adójának 10 százalékkal való felemeléséről és arra, hogy a moziirózzal ne tárgyaljon.

Megmenté a közgyűlés a hortobágyi juhászatot

Zöld József tanácsnok terjesztette elő a tanács javaslatát a Hortobágyi Törzsházzal mint Szövetkezet bérletének ügyében. Eszerint a szövetkezet, amely 80.000 pengős állami segítséget kap hitelképen, ezután, mint juhászat működne és a város 120 holdat ad neki bérbe 15 évre, évenként és holdanként 12 aranykoronáért.

Hegymegi KISS Pál: Olyan mentési akció ez.

Balog István: Ne tessék megmenteni.

Hegymegi KISS Pál: Miért nem adták meg a kisembereknek a legeltetési jogot?

Ignáth Márton: Nem szavazom meg, mert minden bűdösnek ellene vagyok. A sajtónak is.

Hadházy főispán figyelmeztette a szónokot, hogy parlamentáris kifejezéseket használjon, majd — bár Eklí József szótárasra jelentkezett — bezárta a vitát. Kétszer is szavaztak a nagy üggyel közben s a többség természetesen elfogadta a tanács javaslatát.

Ezután áttértek az ohati bérletek ügyére, amiről lapunk más helyén tudósítunk. A hosszú és szenvedélyes vita befejezésével a két-napos közgyűlés délután fél négy órakor véget ért.

Fényes esküvő

Vasárnap déli fél 1 órakor fényes esküvőt tartottak az Augustus szantórium parkjában: dr. Geszt József igazgató, a hírneves orvos leánya; Geszt Ilonka tartotta esküvőjét dr. Balkányi Pál tanársegédrel, a szantórium sebészeti osztályának kitűnő vezetőjével.

Előkelő közönség gyűlt össze az esküvőre. Debrecen urí társaságának igen sok tagját volt alkalmunk látni az esküvői menetben, amely a parkban felállított sátorhoz tartott. Itt dr. Schlesinger Sámuel főrabbi végezte el az egyházi szertartást, minután az anyakönyvvezető előtt az ifjú pár már szombaton egybekelt. A szép pár és az elegáns, előkelő közönség megragadóan hallgatta meg a főrabbi szavát, amelyben a főpásztor a főpásztor lakban meglehetősen részletesen beszélt az előkelő esküvő közönsége az új párra. A ragyogó nászalendők tömegében gyönyörködött a közönség. Rengeteg üdvözlő táviratot kapott az új pár az ország minden részéből.

Délután 5 órakor az új pár Ausztriába utazott, a menyegzői lakoma előkelő közönségnek jókívánataitól kísérve.

Tisztviselők, háztulajdonosok figyelmébe! Villamos csillárak a legelőszöb ában részletfizetésre kaphatók FOLDES SÁNDOR Hatvan ucca 18. sz.

Derékban kettévágott és ötven méternyire hurcolt a vonat egy tizenhatéves cselédet

A fél 10 órakor Debrecenbe érkező nyiregyházi személyvonat elgázolta Veres Margit cselédet, aki öngyilkossági szándékából vetette magát a vonat elé

Ma este fél 12 órakor az a hír terjedt el, hogy Debrecen közvetlen közelében, az Apafája melletti második vasúti sorompó mellett gyilkosság történt:

az áldozat, egy nő holtteste meztelenül fekszik a vasúti sín közelében.

A gyilkosságot az teszi valószínűvé — mondják —, hogy bár külsérelmi nyomok vannak a holttesten, de nem olyanok ezek, hogy elgázolástól származhattak volna.

A Debreceni Független Újság munkatársa autón sietett ki az állítólagos gyilkosság színhelyére, ahol megtalálta az épen akkor odaérkezett dr. Salánki József városi tisztí orvost és a csendőrség embereit, akik szintén az eset tisztázására szállottak ki az Apafája melletti vasúti sorompóhoz. A sorompó mellett, Debrecen felé, öt-hat lépésnyire fekszik a holttest: egy fiatal leány meztelen, derékban kettévágott teste. A sötét éjszakában az autó lámpái világítanak meg egy télt, gyöngéd női mellett, amely olyan friss még, olyan élő, hogy megdöbbsen alatta egy arasznyira az a hatalmas, véres vágás: laikus előtt is világosn láthatóan a testet kettévágó mozdony kerekének nyoma. Az első információk tehát tévesek voltak: a leányt a vonat gázolta el, gyilkosságról aligha lehet szó.

Az egész test meztelen, a nyak körül tekeredik csak az elszakított blúz egy része. A combok épek, de sűrű, alvadtt vérrrel vannak telefőrkölve, a friss, ép mell fölött a nyakon egy hatalmas horzsolás. A fej szintén ép.

Az ajkak makacsul záródnak össze, a haj kissé kuszált, szőke, farkocsa font, úgy foglalja körül a nem csunya kis cselédarcot, mintha épen fésülésre várna. Borzalmas látvány az egész, a kiomlott belekkel, a vérral, amely mindenütt befröcsköl a pálya szélének gyér fűvét.

A rokoni kapcsolatok miatt a bíróság elé viszik a Vásáry-féle városi bérletek leszállításának ügyét

Debrecen város közgyűlése hétfőn a kora délutáni órákban lért át az ohati bérletek ügyének tárgyalására, amely hosszú és szenvedélyes vita közben folyt le.

Zöld József tanácsnok adta elő, hogy a Külső-Ohat bérleti, a Vásáry-tesztvérek a földosztás következtében haszonbérleszállítási keresetet nyújtottak be a bírósághoz, kérve, hogy 151 kilogramm buza bérüket 115 kilogrammra szállítsák le. A rendelet szerint a bírói eljárást előtti egyezkedni kell. A Belső-Ohat bérleti Gődényék, nem fordultak a bírósághoz, csak a várostól kérték a haszonbérleszállítást. A város által megbízott szakértői bizottság: Varga Kálmán, Steinfeld István és Poroszlav László a külső ohati bérletnél 125 kilós, a belsőnél pedig 100 kilós haszonbérletet javasolnak. A Belső-Ohatnál eredetileg 126 kilogramm a haszonbér. A gazdasági bizottság azt javasolta, hogy azokra a kapcsolatokra való tekintettel, amelyek a város vezetősége és a külső-ohati bérlet között fennállnak, utasítsák a bérletet a bírósághoz. (Helyeslés.) A Belső-Ohatra vonatkozóan majd a bírói döntés után határozanak. A jog és pénzügyi bizottság viszont azt javasolja, hogy fogadják el a szakértői véleményét és vez kössék meg az egyezséget.

Gergely Jenő dr.: Ezekben az ügyekben a budapesti tábla dönt másodfokon, tehát egyrészes bírói gyakorlat alakult ki. Azért erre utasítani valakit, mert rokoni vonatkozások vannak, nem lehet.

Hegymegi KISS Pál: Ez az ügyvéd ur volt a Csanak—Vásáry szalmaperben az ügyvéd? Gergely Jenő dr.: Igen, én voltam az ellenfél ügyvédje. Utal arra, hogy aki okot adott perre, az viseli a perköltéséget. Ez horribilis: viseltem egy pert a város ellen, abban is horribilis volt a költés. Nem a szalmaper volt.

Hegymegi KISS Pál: Az is jó kis per. Ki adós!

Gergely Jenő dr.: A tanács javaslatát fogadja el.

Erdőss József dr.: A gazdasági felügyelő véleményét kéri felolvasni.

Zöld József tanácsnok: Azt nem kérték ki. Eklí József: A bírtok jóvedelmességére hivatalos megállapítás szerint 24 százalékkal csökkent. Ezért elfogadja a tanács javaslatát.

Fényes Jenő dr.: A Belső-Ohatról nem lehet tárgyalni, mert ennek bérleti azzal, hogy nem fordultak a bírósághoz, lemondtak a jogról. A Külső-Ohatra nézve erkölcsi magaslaton állónak tartom Zöld tanácsnok ur javaslatát, hogy forduljanak a bírósághoz. Azok az urak, akik érintve vannak... (Nagy zaj.)

Misztiv Károly főjegyző és mások a többségi pártból kiáltoznak: Nincs érintve! Fényes Jenő dr.: Ami a költéséget illeti, a város erkölcsi okokból kéri a bírói ellátást és akkor nem lehet kötelezni a költészek viselésére.

Kovács Gyula a tanács javaslatát fogadja el. Markovits Elemér dr.: Ha előállott az a helyzet, hogy rokoni kapcsolat van, a törvényhatósági bizottság a javaslat elfogadásakor nem kerülheti el azt a gyanúsítást, hogy ennélményt adott. (Helyeslés és taps az ellenzéken.)

Lassanként kiderülnek a történetek. A vényomokon visszafelé haladnak a csendőrök és megtalálják a nyomok kezdetét is: tul a sorompón, a holttest mai helyétől ötven méternyi távolságra van egy kis bokor. Az öngyilkos, kétségtelenül öngyilkos leány innen vetette magát a vonat elé.

Nagy elkeseredés hajszozhatta, hogy ilyen óvatossággal járt el: félt, hogy a vonat lámpáinak fényvilágát meglátja a mozdonyvezető és talán meghusítja öngyilkos szándékát.

Visszamegy az egész társaság a holttesthez, most már szétnyitják a halott leány ujjait, amelyek még most is, még a mozdony gyilkos gázolása után is, az ötven méternyi rettetenes ut után is, szorítják a kis, kopott bőr retükült. Kiveszik a retükült, benne: zsebkendő, mellette cselédkönyv és pár fillér. Az öngyilkos tehát cseléd volt.

Veres Margitnak hívják a cselédkönyv adatai szerint, 16 esztendő. Először ment el szülőfalujától — Debrecenből, Láng Ferencről.

Hajduhadháza való. Lassanként a közeli tanácsból emberek gyülekeznek az autók fénycsóváival meglátogatott testhez. Az egyik földműves erősen megnézi a halottat:

— Az e, az e bizony. Meismerem. Este hét óra felé láttam ezt a kisjánt, az országuton ballagott a városból kifelé. Sirt. Gondolom, nagy bánata lehetett. Meg is kérdeztem tőle: „Hová mic jányom?” „Megyek haza Hadháza-ra” — aszongya. Hát idejött.

A holttestet holnap reggel hozza be a hullaszállító kocsi. Egy csendőr ott áll mellette addig, amíg feljön a nap, hogy megnézze utóljára, végigreszkettesse kelőben vörös fényét a kis hadházi cseléd arcán. Aztán viszik a hullaházba.

Nemcsak rokonság van, hanem a rokonihoz való kapcsolata is a bizottsági tagoknak. Láttunk már peréit a városnak, ahol horribilis perköltéségek voltak...

Hegymegi KISS Pál: Szalma! Szalma! Markovits Elemér dr.:... mégsem állottak ide ezzel a szemponttal. A bíróság elé lehet tártni, hogy a 12 évre kötött szerződésben megállapított bért már az első éven leszállították és olyan beruházásokat végezt kötelezettség nélkül a város, amelyek nagyban emelték a használatosságát. A 400.000 pengős tatarozási összegből 36.000 pengőt nem arra fordítottak, amire a közgyűlés előírta, hanem a tetőjavításra, amit a bérletnek kellene fenntartania. Ha idejött ez a szerződés, mi még mindig csak adtuk. (Nagy helyeslés.) A Belső-Ohatra egyenlő elbárást kér.

Steinfeld István: A mi véleményünk az, hogy az elérhető emberi igazság van a szakértői javaslatban. Per esetében helyvet ad a bíróság a bérlet költésének és a perköltésében marasztalják a várost.

Hegymegi KISS Pál: Ehez a kényes kérdéshez magam is felszólalok szólok. Ha saját éneket megtartanám, az asztalra ütnek és azt mondanám, hogy ez így nem lehet tovább. Most nagyon is indokolt volna az összeférhetetlenségi szakaszok alkalmazása. Az erkölcsi összeférhetetlenséget megállapított. A város vezetőségének rokoni nem lehetnek a város bérleti. Indítványozza, hogy ezt a bérletársaságot engedjék ki a bérletből. Amit kisembereknek adnék. Ugy vagyok értesülve, hogy már mindkét bérletnek elengedtek egy negyedévi bért, ami 35—30.000 pengő. A Csanak—Vásáry szalmaperben átvastam a szerződést, amit mindig a főjegyző urnak tulajdonítottam. Ebben nincsen szó a számláról. (Állandó nagy zaj minden oldalon.)

Hadházy főispán: Ebben az ügyben a főjegyző jelentéstételre van felhiva.

Hegymegi KISS Pál: Kéri felfüggeszteni addig a határozathozatalt, amíg ez a válasz meg nem történik. Egyetlen kedvezményt vagyok hajlandó tenni: kiengedni őket a bérletből. Figyelmebe ajánlja a többségi pártnak, hogy az erkölcsi kincset meg kell őrizni és akkor keil a legrigoribban elbírálni a dolgokat, ha a saját társainkról van szó. (Orjási zaj minden oldalon.)

Eklí József és mások kiáltoznak: Nem kell kitanítani minket!

Hegymegi KISS Pál: Mire való ez a műfelfodódás? (Viharos lármá, a főispán folyton rázza a csendőt.)

Eklí József: Tanítsa ki azokat, akik a táskáját hordják! (A nagy zajban nem lehet érteni a kzzbeszólások özönét, amely Eklí felé irányul. A főispán csak hosszabb idő múlva tud csendet teremteni.)

Fényes Jenő dr.: A többséget az erkölcsi szempontnak kell vezetni, mert ez az egyetlen korlátja.

Freund Jenő dr.: Az erkölcsi predikációból van már kettőtől (Nagy zaj.)

ELIDA SHAMPOO. Az én titkom!

Fényes Jenő dr.: Nem osztja azt a nézetet, hogy a Belső-Ohatnál magasabb erkölcsi szempontból kell leszállítani a bért.

Zöld József: A színháznál másként tetszett beszélni!

Fényes Jenő dr.:... föltára nézve el fogadja a tanács javaslatát.

Ungár Jenő: A 115 kilót kevesli, a 125 kiló körülmény megközelíti az igazságot. Jobb egy sovány egyezség, mint egy kövér per.

A főispán ezután bezárta a vitát.

Eklí József: Megköveti a közgyűlést azért, hogy a vita hevében elragadtatta magát. A közgyűlés ezután szavazott és a többség elfogadta a tanács javaslatát.

A debreceni nyári egyetem megnyitása

A nyári egyetem első tanfolyamának sikere után, az ideire nemcsak a csonka országból, hanem az elcsatolt területekről, sőt Bulgáriából, Lengyelországból, Francia és Németországból is jelentkeztek hallgatók, akiknek száma sokszorosan meghaladta az első tanfolyam hallgatói létszámát.

A tanfolyam multját R. Kiss István dr. bölcsészeti karján dékán vállalta, majd az egyetem nevében megnyitotta a tanfolyamot. Vargha Elemér dr. városi főjegyző a város, majd Gaszner Géza, a Kereskedő Társulat titkára, a vendéglátó egyesület nevében üdvözölte a tanfolyamot. Végül Hankiss János dr. egyetemi tanár, a tanfolyam igazgatója, ismertette a tanfolyam céljait és újszerű módszereit.

Gyászrovat

Honéty Miksáné 78 éves. Temetése e hó 3-án, kedden délután lesz.

Fekete József 77 éves, református. Temetése e hó 3-án, kedden délután 5 órakor lesz a Hatvan uccai temető halottasházából.

Dihen Hermina 2 éves, református. Temetése e hó 3-án, kedden délután 3 órakor lesz a Hatvan uccai temető halottasházából.

Felépíti a város a művészházat

A debreceni festők nagy anyagi erőfeszítése után évekel ezelőtt a Szent Anna uccán helyiséget béreltek és megalapították az úgynevezett Művészházat, festők, szobrászok otthonát, közös munkahelyét és kiállítótermet. Dr. Magoss György polgármester akkor felvetette azt az ideát, hogy a Nagyerdő egy alkalmas helyen kellene a debreceni képzőművészek számára telepet, otthont építeni.

Az így azóta csak aludt s nemrég a szükséges telek kisajátítására is megérkezett a kormányhatósági jóváhagyás. A város dr. Smitz Lajos városi főmérnököt bízta meg a művésztelep tervének elkészítésével s a terv már el is készült. A nagyerdei művészház háromemeletes palota lesz, 13 egy és kétszobás mütermes lakást foglal magában.

Egy-egy müterem 6 és fél méteres lesz. A tervet a városi magisztrátus a művészekkel tárgyalta meg. A költségeket a művészek lakbéré törlesztik, ebből fedezik az erre a célra a város kezessége mellett felveendő kölcsönt. A művészház 50 év múlva a város tulajdonába megy át.

Magántisztviselők szervezkedése

Vasárnap délután az Angol Királynő külön-teremben folyt le a Magyar Magántisztviselők Szövetsége debreceni szervezék alakuló gyűlése. A helyi csoport megalakulására a pesti központ megbízásából Kertész Miklós MMTSz. főtitkár érkezett le, aki értékes beszédben mutatott rá a tömörülés fontosságára. A gyűlésen csekély számban megjelent tisztviselők magukévé tették az eszmét és az előkészítő bizottság által javasolt tisztikart egyhangúlag megválasztották. Elnökö: Gombosi Zoltán, alelnökö: Kurz Ferenc, jegyző: Gruber Kata, pénztáros Krausz József, ellenőr: Szántó László; választmányi tagok: Boross Irén, Popner Ernő, Stern Gábor, Friedlander Nándor, Keitner Miklósné, Klein Menyhért, Káldor Imre, Balla Jenő, Fried Árnád, Schaffer Benő.

Megkezdődött a debreceni kerületi tüzoltó tanfolyam

Megemlékeztünk már arról, hogy a közel-múltban megjelent belügyminiszteri rendelet alapján rendszeresített kerületi tüzoltó-tanfolyamok közül az első Debrecen város tűzoltósága rendezte. A tanfolyam előadásai hétfőn reggel 8 órakor kezdődik meg. A tanfolyam felügyelője a város polgármestere, kinek nevében dr. Vass Károly városi tanácsnok nyitotta meg a tanfolyamot, elsősorban elismerését fejezte ki a debreceni tüzoltóság tisztikárának, akiket az ország minden részéből összerángott tüzoltóknak példaképpül állított és ama reményének adott kifejezést, hogy az előadók szaktudása párosulva a hallgatók szorgalmával, meghozza a maga gyümölcsét.

Az előadások délelőtt és délután folynak és pedig délelőtt 7-től 11-ig, illetve 12-ig az elméleti, délután 3-tól 7-ig pedig gyakorlati kiképzés folyik. Az elméleti előadások az iparostanonciskola fizikai előadó termében, a gyakorlati órák pedig a tüzoltóaktanyában tartanak.

A tanfolyam hallgatói a következők: Bálint Ferenc önk. osztályparancsnok Hajdunánás Balogh Lajos községi írnok Pátyod, Bánk István igazgatótanító, önk. parancsnok Egyek, Barkóczy István hív. tüzoltó Debrecen, Báthy Sándor községi tisztviselő Téglás, Daczó Lajos hív. tüzoltó Debrecen, Deli József hív. tüzoltó eszérvető Debrecen, Dipold Géza kéményseprő Balassagyarmat, Farkos Zoltán segédjegyző Tiszszecsge, Flórián József fizetett tüzoltó Püspökladány, Füredi László jegyzőgyakornok Balmazújváros, Győr József kéményseprőmester, önk. segédírnok Putnok, Herberth József érpézmester, önk. rajvezető Paks Kalóz Balázs közművesmester, szakasparancsnok Büdzentimihály, Kanyuk József joghallgató, önk. segédírnok Hajdudorog, Kocsis Dániel hív. tüzoltó Debrecen, Kovács Dezső kéményseprő, önk. érvezető Törökszentmiklós, Kovács Gyula hív. tüzoltó Debrecen, Kovács Mihály ref. tanító Balmazújváros, Lengyel Sándor községi aljegyző Hajdudorog, Máthé János ref. tanító, titkár Földes, Máthé Mihály ref. tanító, alparancsnok Büdzentimihály, Nagy János tanító, karnagy Kunmadaras, Nagy Lajos városi tisztviselő, önk. parancsnok Hajduböszörmény, Nagy Zsigmond adóügyi jegyző Csenger, Nemes Ferenc jegyző, önk. alparancsnok Tetélen, Nyakas Imre hív. tüzoltó őrmester Hajdunánás, Oszterling Béla sóffő, önk. szakasparancsnok Kistelek, Papp József Gőnc, Papp József önk. tüzoltó Makó, Schreier István áll. tanító, önk. parancsnok Barcs, Soós Zoltán közs. iktató Nádudvar, Stiaszny Árpád gépész, önk. rajvezető Nádudvar, Szabó Imre gázgyári gyakornok Debrecen, Szabó János hív. tüzoltó Debrecen, Szobonya László tanító, önk. tüzoltó Tiszszecsge, Szőlőssy Gábor alparancsnok Földes, ifj. Szőőr Antal jegyzőgyakornok Hajdusámson, Takács István kéményseprő Vásárosnamény, Tokai István ref. tanító Józsa, Tolnay István földbirtokos, gépészmérnök, önk. parancsnok Mohora, Tóth Gyula hív. tüzoltó sóffő Debrecen, Urszin István fizetett tüzoltó Szikszó, Úrmöcsy Kálmán m. tisztviselő Selgótárján, Zelingér Béla villanyteleni főgépészhelyettes, Varga Lajos közs. tisztviselő Téglás, Varga István ref. tanító Vámosperes, dr. Vasady Győző városi aljegyző Hajdu szoboszló, Vigh Sándor hív. tüzoltó Debrecen, összesen 49 hallgató.

50 százalékos marad a kiegyezési kvóta

Budapest, július 2. A hivatalos lap legközelebbi száma közli a csődönkívüli kényszerkegyezési eljárásban a kisebb hányad újabb megállapítása ügyében kibocsátott rendelet életbeléptetését felfüggesztő rendeletet. A rendelet a 60%-os legkisebb hányad életbeléptetését további rendelkezésig felfüggeszti és így egyelőre marad az 50%-os legkisebb hányad.

Ugyancsak a hivatalos lap legközelebbi száma közli a pénzügytervezetnek a Pénzügyi Központ közbenjöttével fogantatott önkéntes felszámolása ügyében 1927-ben kibocsátott miniszterelnöki rendeletet módosító rendeletet. Az új rendelet a felszólító pénzügytervezet moratóriumának hat havi maximális idejét egy évre emelei fel.

SIPKOVITS BÉLA Tűkőrgyártás Üvegcsiszolás. Kúrákatok tükrözése, épület és portál üvegcsiszolás. Nagyvárud u. 15. (Sziv u.) Tel. 356

A debreceni iparosoknak meg kell védeni a vándorkoszorút Felhívás az iparostársadalomhoz

Megemlékeztünk már arról a lelkes munkáról, amelyet több derék debreceni iparos kifejt azért a célért, hogy Debrecennek ismét dicsőséget szerezzenek az országos kézműipari tárlaton. E törekvés, e mozgalom ügyében most egyik lelkes debreceni iparos, Bessenyei Gyula a következő felhívást bocsátotta ki az iparostársaihoz:

Iparostársaim! A tizenkettedik órában szeretettel és tisztelettel szólók hozzátok, debreceni iparostársaim. Emlékeztetek, hogy 1926. évben Debrecenből egy kis lelkes és áldozatos hozni tudó csoport résztvett az országos kézműipari tárlaton, ahol

elnyerte munkájának kiválóságával az első díjat, mint csoport és az ezzel járó erkölcsileg és anyagilag igen értékes országos vándorkoszorút,

ezzel a csoport nemcsak magának, hanem a debreceni iparos társadalomnak fel nem értékelhető tekintélyt és méltó, jogos büszkeséget adó elismerést szerzett. Ez a szép eredmény kihat iparunk gazdasági oldalára is; tehát kötelességet ró ez minden debreceni iparos társamra és most, amikor a vándordíj határideje lejár,

meg kell védenünk!

Debrecen tekintetes tanácsa anyagilag és erkölcsileg támogatja, ugyszintén az iparkamara és az iparostársulat is az iparosokat a cél érdekében. Ezt tudom, de viszont tudom azt is, hogy Debrecen sokra hivatott iparostársadalma nem hozza méltóan jelentkezett és így minden támogatás mellett veszélyben forog a vándordíj.

Egy suhanc hen cegésből azt mondta, hogy ő a templomrabló

Kétnapos őrizet után szabadon bocsátották

A múlt héten egy éjszaka vakmerő betörő hatolt be a Szentanna uecai római katolikus templomba. Azzal, hogy nem is éjszaka hatolt be, hiszen valószínű, hogy

a homályos templom egy zugában bujt el még nappal

s így várt alkalmas időre, amikor kifoszthatja a templom perselyeit. Vakmerő csak a kiszökése volt a bezárt templomból. Miután kifosztotta a perselyeket és értékes kegyzsereket zsákmányolt, a toronyba mászott fel,

összekötötte a levágot harangkővel el-tárterítőkkel és az így alkotott kötélben a földre ereszkedett.

Úgyesen szemelte ki azt a pillanatot, amikor a Bathányi ueca sarkán posztoló rendőr szemleutját végezte és így anélkül elmenekült, hogy bárki feltartóztatta volna.

A debreceni rendőrség természetesen szor-

gós nyomozást indított a templomrabló kézrekerítésére. Ugy látszott, hogy ez sikerrel is jár, besugás alapján tudomásul szerzett a rendőrség arról, hogy egy 17 éves suhanc barátainak maga mondta el dicsékedve a betörés történetét és azt, hogy a templomból többszáz pengő értékű kegyzsereket és nagy összegű készpénzt hozott.

A suhanc állás nélküli iparostanonc volt és a gyamu olyan alapos volt ellene, hogy a rendőrség szombaton délután őrizetbe is helyezte. Tagadta, hogy bűnös lenne és egyre azt erősítette, hogy

csak hencgésből mondta barátainak a betörés történetét,

ő sohasem tört be schová. A rendőrségi nyomozás mára megerősítette ezt az állítást és így a suhancot hétfőn délelőtt szabadlábra helyezték.

Az ellenzéki szónokok éles támadásokat intéztek ma a parlamentben a megyei javaslat ellen

Ez a javaslat még a békebeli viszonyokhoz képest is reakciós — mondta Rassay

Budapest, július 2. Tíz óra után nyitotta meg Zsitvay elnök a Ház mai ülését. A törvényhatósági bizottságok meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása folytatásánál

Szilágyi Lajos volt az első felszólaló. A vármegye funkciója ma a hódolás és a diszpolgári oklevelek kiállítás. Autonomiáról ma már beszélni sem lehet. A szánálási törvényben pontról-pontra semmisítették meg a törvényhatóságok autonómiáját. A javaslatot nem fogadják el.

Gál Jenő a következő szónok. A kormányának nincs gyökere a magyar társadalomban.

Attól tart, hogy a törvényhatóságok visszhangja eleven évfólat lesz arra a centralizáló omnipotencia-törekvére, amit a kormány folytat.

Fábián Béla: Megbuktának, mint a pinty! Gál Jenő: Az időségi pótválasztásokon már meglátszott az eredmény.

A városi közigazgatásokban sem uralkodik más szellem, mint a megyékben.

1923 óta miért nem ért rá a belügyminiszter megcsinálni a közigazgatási reformot? Miért kell még egy évig várni? Azért, mert azt hiszik, egy év alatt talán elsimulnak az ellenzéki kritikák? Nagyon téved a kormány, mert fel fog hangzani, hogy

ha akarja a debreceni iparosság, hát meg lesz mentve a vándordíj.

Itt most az a kérdés, mit akartok: örömet, vagy szégyent! A tizenkettedik órában még lehet jelentkezni a kiállításra Nagy József elnöknel, Szent Anna ueca 3., vagy ifj. Lókody Sándornál, a vendéglőben. Iparostársaim, kérve kérek benneteket, ne hagyjátok elveszni ezt a szép dicsőséget. Tisztelettel és kartársi szeretettel: Bessenyei Gyula asztalosmester.

A magunk részéről a szép felhíváshoz csak azt fűzhetjük hozzá, hogy annak minden mondata helyes, megszívlelendő és hisszük, hogy annak nemes intencióit a debreceni iparosok megértik.

Izléses ing és nyakkendő különlegességek Frank Edénél.

három hónapon belül kéri,

a közigazgatási bíróság ítéletében lefektetett törvényes alapon, az az évi országgyűlési képviselőválasztók névjegyzéke alapján és a megválasztandó bizottsági tagok számának arányosításával.

Mi kényszeríti a kormányt e törvényjavaslat betervezésének elhalasztására? Csakis a választás.

A kormány érzi, hogy a szabad választás a matematikával és a geometriával meg nem hamisított választás elsőpörné, ha nem is magát a kormányt, de azt a hitet, amelyet kifelé akar kelteni, hogy az ország közönsége a mostani kormányzati rendszer mellett áll.

Látjuk milyen irtózat van a választásoktól.

Ha a kormány meg akarja szüntetni a vidéki törvényhatóságokban mutatkozó anarchiát, akkor bizonyítékot kell erre szolgáltatnia, függetlenül attól, hogy milyen felelősség terhelő a múltért. Ez a bizonyítás pedig csak az lehet, hogy a kormány záros határidőhöz köti ezt a prolongációt, másfelől pedig az a bizonyíték szükséges, hogy már ebben a törvényben elhárít minden technikai akadályt az elől, hogy a választások az eddigi fennálló törvények értelmében, a lejárt határidőn túl, haladéktalanul megtartassanak. Ha ez nem történik meg, akkor a törvényhozásban urvauzt a jateköt láttszák el, amit hat évvel előlt látstottak el. En ennek a jateknak nem akarok a részese lenni és ezért a javaslatot nem fogadom el. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Szicovszky Béla elismeri, hogy a törvényhatóságok exlexben vannak. A mai állapotot legalizálni kell, ezért van szükség erre a törvényre. Kijelenti, hogy a közigazgatásról szóló törvényjavaslatot még a nyári szünet előtt be fogja terjeszteni. Reméli, hogy a jövő ősszel az új törvény alapján meg lehet tartani az új választásokat a vidéki törvényhatóságokban.

Az ülés két órakor véget ért.

A felsőház általánosságban és részleteiben is elfogadta az öregségi és rokkantsági biztosítási javaslatot

Budapest, július 2. A felsőház ma tárgyalta az öregségi és rokkantsági biztosításról szóló javaslatot, amelyhez először József főherceg, majd Serédi Jusztinián hercegprímás szolt hozzá. Mindketten helyeselték a javaslatot s kérték a biztosításnak a mezőgazdasági munkásokra való kiterjesztését is.

Ripka Ferenc Budapest nemzeti hivatásáról, lakosainak gazdasági helyzetéről beszélt.

Huszár Károly és Mészáros István felszólalása után Vass József népjóléti miniszter a szivtelen munkaadókról és háztulajdonosokról beszélt. A legkomolyabban figyelmeztette a háztulajdonosokat a kormány nevében is, hogy a sokgyermekes családokkal szemben ne próbálkozzanak azzal, hogy nem adnak részükre lakást, mert ezt nem fogom tűrni és ha kell, törvényjavaslatban kötelezem őket, hogy első sorban a sokgyermekes családoknak jár a lakás és csak azután a gyermektelneeknek.

A felsőház ezután elfogadta általánosságban és részleteiben a javaslatot.

Az ülés két órakor ért véget.

A Margit strandfürdő nyitva van!

Derült, száraz, igen meleg idő

A Meteorológiai Intézet jelenti: Hazánkban derült, száraz és igen meleg idő uralkodik. A hőmérséklet nappal egyes helyeken a 30 fok Celsiusot is meghaladta. A déli utáni órákban ugyan helyenként átmenetileg felhős lett és hűvösebb észak szél támadt, de eső nem esett sehhol.

Ma déli hőmérséklet Budapesten 27 C fok. Jólát: Derült, száraz és igen meleg idő.

Holland lapok cikkei Debrecenről

Hollandiából egy csomó újságot hozott a posta, amelyekben lelkes cikkeket számolnak be a női cserkészek magyarországi világgörögjárójáról, amelyet Parádón tartottak. Világosan bizonyítják, hogy milyen fontosak a vendéglátások hazánk megismertetése szempontjából.

A Haagban megjelenő „De Vrijheid” külföldi rovatában két folytatásos cikket hoz, amelyek mindegyikének a címe: „A gyűrű, amelynek el kell törni”. Ezt a címet a debreceni egyetem tektórána, Verzár Frigyesnek a vendégekre mondott felkötéséből veszi a cikk. A Nagyverdóh — mondja a felkötés — ahol madélután voltak, egy vagy két vertek valamikor egy öreg tölgy közé. Nem értjük, hogy miért. S az idő távasszal, amikor friss nedvek kezdtek a fát duzzasztani, a feildés csodálatos erői hirtelen szétrepesztették a gyűrűt. Így fog ennek a női ifjúságnak az erejéből a hazánkat szorító gyűrű is egyszer lehullan!

A holland lap hozzáteszi: Valóban így lesz ennek a népnek hatalmas egységes akarata folytán.

A cikkirő pár szót megtanult magyarul. Iria, hogyha akár csak egy bélyegyet vásárolt, vagy egy boltba megy be, mindenütt a Triantont emlegetik, mindenütt a nem, nem, sohat hallja. A vilamosban, a kórházban s ahol csak járnak, ezt látják.

Különös csodálattal emlékezik meg a magas kultúrtörékvésekről. A fizetések csak 40 százalékát teszik ki a békebelieknek — mondja — de azért senki sem talál kifogásolni valót, hogy gyönyörű új egyetemeket, intézeteket, csillagvizsgálót építenek. Ennek így kell lenni! Egy akarat és bizalom él itt, amely minden izomból kisugárzik.

Hosszan és csodálattal ír a debreceni klinikákról, a konyháról, testvérházi, gyermekklinikáiról.

Ugyanígy hosszú és lelkes hangú cikkeket jelentek meg, több hasábon arról a debreceni látogatásról a rotterdami „Allgemeine Handelsblad V. 21. számában: „Egy nép, amely nem pusztulhat el!” címen és a Hag-ban megjelenő „De Residentie” című lapban V. 26-án: „Levelek a virágozó orgonabokrok hazáiból” címen.

Anyakönyvi hírek

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 2-án a következő bejelentések történtek:

Eijegyzések:

Hodor Albert ref.—Nagy Mária r. kat. Pataki Ödön r. kat.—Szász Ilona r. kat. Váci Sándor ref.—Bumbay Margit r. kat.

Születések:

Ungvári Károly béres, leány: Róza; Szóor Pál cseléd, fiu: Pál; Kiss Mihály gazdalkodó, fiu: László; Nagy Ferenc fm., fiu: Ferenc; Horváth Lajos szobafestő, leány: Julianna; Benuska Béla npsz., leány: Erzsébet; Kádár Sándor fm., leány: Anna; Bacsó János timársegéd, fiu: Jenő; Papp István fm., fiu: Ferenc; és két halvaszületett.

Halálozások:

Salánki János ref. 3 hónapos, Apponyi ucca 11. Nagy Jolán r. kat. 6 hónapos, Déli sor 27. Rubin Herman izr. 16 éves, Bethlen ucca 8. Özv. Fábán Károlyné r. kat. 77 éves, MAV Kolónia. Katz Samuel izr. 6 hónapos, Kisvárd. Özv. Honety Miksáné ág. cv. 79 éves. — Tokai Buglyó Mária ref. 6 hónapos, Fancsika. Kardos Mihályné ref. 58 éves, Haláp 85. Haburák János r. kat. 67 éves, Tégelvető 94.

Sirkövek
minden minőségben s kivételben leg-
olcsóbban
beszereshetők
Temelet munkát országos vállalatunk.
Terveket és rajzokat díjtalanul készí-
tünk. **Telefon 7-24**

Borzalmas katasztrófa áldozata lett dr. Sztancsek János, a debreceni egyetem volt tanársegéde

A fiatal orvost, aki vakmerő motorkerékpáros volt, gépével együtt elkapta és összedarabolta a vonat — Az áldozat szüleinek megrendítő magatartása a katasztrófa színhelyén

Budapest, július 2. Vasárnap este 10 órakor a rákoshegyi vasúti állomás mellett borzalmas szerencsétlenség történt. A lezárt sorompó elé érkezett egy oldalkocsis motorkerékpár, melyet egy fiatal férfi vezetett. A fiatalember túlmelmenül állt a sorompó előtt, majd mikor már egész közelről látszott az érkező szolnoki személyvonat reflektora,

felemelte a sorompót és kerékpárját maga előtt tolvá át akart szaladni a síneken. A következő pillanatban a robogó személyvonat mozdonya elkapta a fiatalembert. A vonat néhány másodpercig még futott, azután megállt. A mozdonyvezető, a fűtő és az utasok leugráltak a vonatról és borzalmas látvány tárult a szemük elé.

A mozdony előtt egy törmelékre összezúzott alumínium oldalkocsis motorkerékpár roncsai halmozódtak össze. Az alumíniumvázon vastag csikokban ömlött a vér, a pályatest mentén pedig jó néhány száz méterre csontszilánkok és agyvelőroncsok mutatnak, hogy a motorkerékpár gazdájának is ott kell lennie a kerekek alatt.

Es tényleg, a mozdony után következő ötödik kupé alól

egy sportruhába öltözött férfi felismerhetelenségig összeroncsolt holttestének néhány darabját húzták elő.

Miután látták, hogy minden segítség hiábavaló, mert a szerencsétlen ember azonnal szörnyethalt, a vonat néhány száz méterrel hátrament, hogy legalább a holttest maradványait szedhessék össze. Az állomás forgalmi tisztje és a

szolgálattevő csendőrtiszt helyettes futólépésben érkezett oda és legnagyobb medőbenésükre a holttestben — inkább csak a ruházatáról és a motorkerékpár roncsairól — Sztancsek János dr. egyetemi tanársegédet ismerték fel.

A katasztrófa után néhány másodperccel értesítették a szerencsétlenségről a tragikus végű vegyészmezők hozzátartozóit is.

Édesapjának, aki trombozisa miatt másfél esztendő óta súlyos, ágyban fekvő beteg, nem szabad felkeltetnie. Mikor meghallotta fia katasztrófáját, magánkivül ugrott ki az ágyból és rohant ki az állomásra.

Szomorú útjára természetesen a felesége is elkísérte. Megrázó drámai jelenet közepette agnoszkálták a szülők is a huszonkilenc esztendő fii összeroncsolt holttestét és

az őz apa öngyilkosságát csak az utolsó pillanatban tudták megakadályozni, mert az ellenkező vágányon berobogó vonat elé akarta vetni magát. Az anyát pedig, aki ájultan rogyott fia holtteste mellé, eszméletlenül szállították lakására.

A csendőri vizsgálat, amelyet még az éjszaka tartottak meg, valamint a ma délelőtti részletes nyomozás, minden kétséget kizáróan megállapította, hogy a katasztrófát senki felelősség nem terhel.

Dr. Sztancsek János tanársegéd saját végzettségének lettek az áldozata.

Az alig huszonkilenc esztendő fiatalember néhány esztendővel ezelőtt

kitüntetéssel doktorált és kapott képesítést, mint vegyészmező, röviddel később pedig a debreceni egyetem tanársegéde lett.

Később ugyanilyen minőségben a budapesti Állatorvosi Főiskolára került és emellett néhány hónap óta, mint fővegyész a Pedagógiai Filmgyárban is foglalkodott.

Sztancsek dr. szenvedélyes motorkerékpáros volt, „élt-halt a motorért”. Nemcsak mint amatőr, aki időt és fáradságot akart kimélni, hanem, mint versenyző is, hiszen csak a

mult héten vett részt a guggerhegyi autóversenyen, amelynek második díját nyerte.

A KMAC összes turautajnak állandó résztvevője volt és egyben a legvakmerőbb motorkerékpárosok egyike. Alumínium oldalkocsis motorkerékpárjával

állandóan száz kilométeres tempóban száguldotta végig a pestkörnyéki falvakat, annak ellenére, hogy néhány esztendővel ezelőtt egyszer már majdnem áldozata lett vakmerőségének, lebukott gépéről és súlyos agyrázkódást szenvedett.

Hosszu ideig nem ült motorkerékpárra, aztán újból kedvet kapott hozzá és a régi tempóban üzte tovább ezt a kedvenc sportját. — Szülei állandóan figyelmeztették és óvták a fiatal vegyészmezőt, azonban a sok kérés mitsem használt. Dr. Sztancsek János F. N. motorja továbbra is átsuhanó kísértete lett a pestkörnyéki falvaknak.

Argentínába szökött a szélhámos Maizler János föld-birtokos, aki másfél millió pengővel károsította meg ügyfeleit

Országosan óriási feltűnést keltett az a mult héten Nyiregyháza kikapott bűnügy, amelynek főszereplője Maizler János szabolcsi föld-birtokos. Maizler hitelbe vásárolt sovány sertéseket és az ország számos városában berendezett hivalkodó mulgázásokat. A sovány sertésekkel tulmagazárta és nagy veszteséggel vagy azonnal eladta, vagy félig hízottan.

Több mint másfélmillió pengő kárt tett ilyen módon ügyfeleinek s ebben a kárban egyedül 250.000 pengővel részes a diósgyári állami vasgyár.

Maizler János már régebben mára íratta át vagyonát s amikor látta, hogy az ár már összecsap fölötté, külföldre szökött azzal az ürüggyel, hogy gégebaját kezelteti. Berlinből még írt egy levelet, föltárva ebben zürzavaros

anyagi helyzetét, de azután nyomtalanul eltűnt.

Több mint száz feljelentést tettek ellene szabolcsi, bihari, sőt debreceni ügyfelei, akiknek feljelentése folytán Maizler Jánost most Európászerte körözik. A rendőrség gyanúja az, hogy

a szélhámos Maizler János Argentínába szökött,

ahol már hosszabb időt töltött. Alapos a gyanu, hogy az új egzisztencia alapításához elegendő pénzt vitt el magával.

Maizlernek 600 sovány sertése volt kezizálógképpen a debreceni vásárpénztárnál. Ma délelőtti bírói rendeletre ezeket a sertéseket elárverezték azzal, hogy a befolyó összegből elsősorban a Vásárpénztár Rt. kárát térítik meg.

Nagy sikerrel zajlott le a levették versenye

Rendkívül nagy érdeklődés mellett folyt le vasárnap délután 3 órai kezdettel Debrecen város levették sportversenye a Diósgyári uti vasutas pályán. A sportversenyen mintegy 2000 néző jelent meg. A megjelentek soraiban ott láttuk a város részéről dr. Csürös Ferenc köz-művelődési tanácsnokot, a MAV részéről Balás Károly MAV üzletvezetőt, kormányfőtanácsost, Ady Lajos tankerületi főigazgatót, Hajdúvármegye testnevelési felügyelőjét teljes számban, Vámos Gyula tanácsnok testnevelési főfelügyelőt. A debreceni testnevelési felügyelőség részéről Vályi Nagy Frigyes nyug. állományú tábornokot.

A felvonulás 3 óra után vette kezdetét. Az első csapat, mely a pályára lépett, a MAV leánycsapata volt, Lovász oktató vezetésével. Az egész felvonulás alatt a debreceni MAV zenekar játszott indulókat. Miután minden csapat felvonult és elhelyezkedett, a Himnusz eléneklése után dr. Csürös városi tanácsnok üdvözölte a levettékket és a megjelenteket.

A hatóság beszéd után kezdetét vette a tulajdonképeni sportverseny, egy közös gyakorlattal, melyet Németi József, főleventeoktató gongutésekkal vezényelt. Ezután kezdetét vette az atlétikai verseny, melynek részletes eredményei a következők:

Szénior eredmények:

100 m-es sifutás: 1. Szilágyi Máv. levente 11.8; 2. Nagy Máv. 3. Frenkel keresk. levente. 1000 m-es sifutás: 1. Dobos ker. lev. 3.5.04 mp.; 2. Mór Máv. 3. Szutor keresk. 400 m-es sifutás: 1. Szilágyi Máv. 0.60 mp. 2. Rosenfeld keresk. 3. Pintér keresk. Sulydobás: 1. Schwartz keresk. 10.23 m. 2. Székely iparos levente. 3. Tassy gazda levente. Diszkoszdobás: 1. Schwartz ker. 29.07 m. 2. Szutor keresk. 3. Tassy gazdalevente. Buzogánydobás: 1. Pintér keresk. 49.05 m. 2. Kecskés Máv. 3. Csibi gazda. Magasugrás: 1. Frenkel keresk. 162 cm. 2. Bobák Máv. 3. Koller keresk. Távolugrás: 1. Frenkel keresk. 5.85 m. 2. Schwartz keresk. 3. Pintér keresk.

Junior eredmények:

60 méteres sifutás: 1. Urbán iparos levente 0.8 mp. 2. Porszász Máv. levente. 3. Molnár iparos. Magasugrás: 1. Törzök Máv. 151 cm. 2.

Nyári szöveteinket kiárusítjuk

olyan olcsó árban, melyek eddig nem léteztek.

Vásznak férfiöltönyre nagy választékban.

Maradékok

minden elfogadható árban.

FISCHER ADOLF és FIA

Piac-u. 61.

Boros iparos. 3. Molnár iparos levente. Távolugrás: 1. Törzök Máv. levente 5.18 m. 2. Nagy gazda lev. 3. Molnár iparos. Sulydobás (5 kgr. suly): 1. Bécsi iparos levente 10.29. 2. Elez iparos, 3. Szabó keresk.

Birkózás:

Pehelysuly: 1. Selyem iparos. 2. Sívári iparos. 3. Kovács iparos. Könnyűsuly: 1. Szilágyi Máv. 2. Pocsaji iparos. 3. Gacsárdi iparos.

Kisközépsuly: 1. Lebovics iparos. 2. Lengyel iparos. 3. Erdélyi iparos.

Nagyközépsuly: 1. Ferenczy iparos. 2. Dalmi iparos. 3. Szabó iparos.

Az atlétikai versenyt és birkózást kitűnően sikerült, figyelmesezt szabadgyakorlatok követték.

A délutáni atlétikai versenyt megelőzőleg, délelőtti célzó verseny volt leventeoktatók és leventék részvételével.

Az oktatók versenyeredményei az alábbiak:

Csapatversenyben:

I. Iparos levente csapat 397 egységgel, oktató: Szentmiklósy.

II. Gazda leventék csapata 373 egységgel, oktató: vitéz Tóth.

Szentmiklósy 91 egy. 2. Zih Jenő 86. 3. Vigh István 86. 4. Németi Gy. főoktató 80. 5. Péterfi L. 84. egys.

III. Gazdaleventék ondódi csapata 372 egys. Oktató: Szoboszlay.

Egyéni lövészversenyben elsők lettek Kapros Béla öreg levente és Gerőc János iparos levente.

A díjkiosztás után Ady Lajos tankerületi főigazgató mondott beszédet a levettékhez, majd a Himnusz után kezdetét vette a leventecsapatok elvonulása.

HIREK

Csűrös tanácsnok szabadságon. Dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok családjával együtt július 3-án a Felvidékre utazik, ahol nyári szabadságát Bártfán és Zborón fogja tölteni.

A debreceni egyetem a toulousei ünnepeken. A défraciaországi Toulouse város az idén ősszel ünnepli meg világhírű egyetemének 700 éves fennállását, amely nemcsak Franciaországnak, hanem az egész kultur világnak fényes ünnepe lesz. Meghívást küldtek az összes kulturállamoknak és a világ összes egyetemeinek. A napokban érkezett meg a toulousei egyetem meghívása a debreceni egyetemhez is. A 700 éves multira visszatekintő híres egyetem idej rektora néhány szóval ismerteti meghívásában a ritka évforduló óriási jelentőségét, majd pedig arra kéri a debreceni egyetemet, hogy a jubileumi ünnepeken képviseltesse magát. A debreceni egyetem úgy határozott, hogy most nem dönt a kérdésben, hanem az egyetemi tanács legelső ülésein fogják határozni, hogy a debreceni Tisza István tudományegyetem képviseltesse-e magát a toulousei egyetem alapításának 700 éves évfordulójára rendezett ünnepeken.

Alapítvány Farkas Győző emlékére. A debreceni ágostai hitvallású evangélikus egyház vasárnap közgyűlést tartott. A közgyűlésen Fux Antal tanár, egyházi főjegyző kegyelest szavakkal emlékezett meg Farkas Győző lelkipástor tragikus haláláról, méltatta érdemeit, fáradságtalan munkásságát. Emlékét a közgyűlés jegyzőkönyvében örökítette meg. A gondolatokban gazdag beszédet a közgyűlés tagjai kegyeletileg jelölve hallgatták végig. A közgyűlés egyben elhatározta, hogy Farkas Győző emlékére egy nagyobb szabású alapítványt létesít és erre máris igen nagyszámú hozzájárulások történtek. Ezután a folyó ügyeket tárgyalta le. Farkas Győző halálával a lelkesítő teendők elvégzésével Labossa Lajost bízta meg ideiglenesen a közgyűlés. Az új lelkesítő szeptemberben választják meg, de nincs kizárva, hogy egyhangú meghívás lesz.

Igmándi terméshesztes **késérőviz**
gyomor- és béltisztító hatása páratlan. Ne tévesse össze másfajta késérővízzel. Mindenütt kapható.

Borsos József műszaki tanácsos visszahelyezték állásába. Hadházy Zsigmond dr. főispán, mint ismeretes, néhány héttel ezelőtt elrendelte Borsos József műszaki tanácsos, tb. tanácsnok, a városi műszaki ügyosztály vezetője ellen a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot. A vizsgálat tartamára a főispán felfüggesztette állásától Borsos Józsefet, hogy hivatalban létele ne akadályozza a vizsgálat tárgyilagosságát. A vizsgálat most befejeződött és az iratok átkerültek a tisztí főügyészhez indítványtétel végett. Így a főispán július elsejével Borsos József tb. tanácsnokot visszahelyezték állásába.

Az egyetemi rektor szabadságon. Dr. Verzár Frigyes, a debreceni egyetem rektor magnifikusza szeptember 15-ig szabadságra ment, szeptember 15-én aztán átadja pozícióját dr. Darkó Jenőnek, az egyetem jövő évre megválasztott rektorának.

Esküvő. Hétfőn délelőtt tartotta esküvőjét dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok leánya, Csűrös Ferike női pariskolai tanárnő Markovics György klinikai orvossal. Az egyházi áldást a fiatal párra Szele György rejl. lelkész adta.

Láng Nándor és Szabó Dezső professzorok adománya. Dr. Láng Nándor és dr. Szabó Dezső, a debreceni egyetem bölcsészeti karának professzorai, nemrégiben társadalmi gyűlést indítottak szegény bölcsészettanulmányok segélyezésére. A gyűlést legutóbb zárták le igen fényes eredménnyel. A két professzornak 2000 pengőt sikerült összehoznia. A tekintélyes összeget dr. Láng Nándor és dr. Szabó Dezső professzorok átadták a debreceni egyetemi menzának, ahol ebből az összegből minden tanévben 5 fő előmenetelt tanúsító, szegénysorsú bölcsészettanulmányokat fognak segélyezni. A kultuszminiszter köszönetét fejezte ki a két bölcsészeti professzornak nemessziviségeikért.

Az Uj Idők 5000 pengős regény pályázata. Az Uj Idők szerkesztősége pályázatot hirdet irodalmi értékű, érdekes mesés-zövelésű, eredeti regényre. A pályamunkák beküldésének határideje 1928 december 15. A bírálóbizottság ítélete szerint legjobb irodalmi értékű regény pályadíja 2500 P. A második legjobb regényé 1500 P, a harmadiké 1000 pengő.

Akiknek a szívük működése gyenge, erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székélést, ha naponta reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Szívizsakorvosok megállapították, hogy a „Ferenc József” víz súlyos billentyűhibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Egyetemi hallgatók éjszakai botránya a Petőfi téren. Vasárnap hajnalban a Petőfi téren, közel az állomás épületéhez, hangos botrány történt. Két debreceni joghallgató ittasan nagy lármát csapva haladt a Hunyadi utca felé, összeszólalkozott az állomásnál szolgáló tot teljesítő s őket rendre intó rendőrrel. Az ittás fiatalembereket, akik durva hangon rátámadtak a rendőrré, előlították az éjjeli ügyeletlen és megindították ellenük az éjjeli csendőrségi eljárás miatt a kilégelési eljárást.

Az izraelita polgári leányiskolában a jövő tanévre szóló beírások jul. 1. és 3. napján 8-12-ig tartanak. Ujjonnan jelentkező tanuló születési és ujjraoltási bizonyítványt hozzon magával. Isgazgatóság.

Singer gépselyem mindenféle színben kapható. Singer varrógép fióküzlet Debrecen, Piac utca 79.

Az Uj Idők 1000 pengős elbeszélés-pályázata. Az Uj Idők szerkesztősége pályázatot hirdet 200-400 nyomtatott sor terjedelmű, érdekes mesés-zövelésű eredeti elbeszélésre. A pályamunkák beküldésének határideje 1928 szeptember 1. A közlésért elbeszélésenként 60 P honorárium jár. A közölt elbeszélésekből az Uj Idők olvasói fogják szavazás útján megállapítani, hogy melyik tetszett nekik a legjobban. Az az elbeszélés, amelyre a legtöbb szavazatot esik, a 60 P tiszteletdíj kivül 300 P első díjban, a második 100 P második díjban részesül.

SPORT

Vasárnapi sportesemények. A kánikula megérkezett, a tömegsportot reprezentáló futball Budapestpen pihenőre van kényszerítve, de azért a vasárnap így is bővelkedett változatos és érdekes sporteseményekben. Mindenek előtt

a bécsi mestertorna felé fordult az érdeklődés és a magyar csapatok kireparálva a pénteki kudarcot, visszaállították a magyar futball jó hírét. A Ferencváros 4:2 arányban győzte le a Rapidot, míg a Hungária 1:1 arányban döntetlenül végzett az Admira bajnokcsapatával. A keleti kerületben vidéken voltak érdekes mérkőzések is. A keleti kerületben vidéken voltak érdekes mérkőzések is. A keleti kerületben vidéken voltak érdekes mérkőzések is.

Kisvárdai SE érte el, legyőzve Ruszinszko válogatott csapatát. Olyan teljesítmény ez, amely az alszövetségre is dicsőséget jelent. Részletes eredmények: Ferencváros-Rapid 4:2 (2:0); Hungária-Admira 1:1 (1:0); NyTVE-NyÖTSE 1:0 (0:0); TMOVE-NSE 2:0 (0:0); KSE-Ruszinszko 3:2 (2:1) Testvériség-Pécsi SC 6:3; Sabaria-Attila 3:2 (2:0).

Kerületi ifjúsági bajnokságok. Vasárnap délután Szolnokon rendezték meg a kerületi ifjúsági atlétikai bajnokságokat és a fiatalok eredményei messze felülmúlták a szenior bajnokok eredményeit. Részletes eredmények: 100 m.: 1. Bede SzMÁV 11.4 mp. ker. rek. 2. Weisz 11.9 mp. 3. Kórodi TMOVE 12 mp. — 200 m.: 1. Reizter SzMÁV 24.5 mp. 2. Bede SzMÁV 24.5 mp. 3. Stern 26.2 mp. — 400 m.: 1. Kósztner DEAC 54.4 mp. 2. Bede SzMÁV 54.8 mp. — 800 m.: 1. Kósztner DEAC 2.14.3 mp. 2. Istenits SzMÁV 2.15.2 mp. 3. Balogh DVSC 2.18 mp. — 1500 m.: 1. Istenits SzMÁV 4.31 mp. ker. rek. 2. Mona NyTVE 4.37 mp. — 300 m.: 1. Istenits SzMÁV 10.26.5 mp. 2. Mona NyTVE 10.27 mp. — 110 m. gát: 1. Weisz DVSC 18.8 mp. ker. rekord lenne, de gátat dobott. 2. Baukóvácz DEAC 20 mp. 3. Halász DEAC 20.2 mp. — 400 m. gát: 1. Kósztner DEAC 66.1 mp. ker. rek. 2. Komlós NyTVE 67 mp. — Magasugrás: 1. Kovács DEAC 165 cm. 2. Mellinger SzMÁV 165 cm. — Távolugrás: 1. Kovács DEAC 611 cm. 2. Weisz 594 cm. 3. Baukóvácz 585 cm. — Rúdugrás: 1. Kerégyártó NyTVE 271 cm. 2. Halász DEAC 271 cm. 3. Levente DEAC 271 cm. — Súlydobás: 1. Póka HTVE 10.92 m. 2. Király DEAC 10.74 m. 3. Bakó SzMÁV 10.22 cm. — Diszkosz: 1. Póka HTVE 355.15 m. 2. Király DEAC 37.80 m. — Gerelyvetés: 1. Póka HTVE 48.00 m. ker. rekord. 2. Rátz DEAC 44.00 m.

A Bocskay közgyűlése. A Bocskay FC tegnap, vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg tisztújító rendes évi közgyűlését a város háza nagytermében, a tagok mérsékelt érdeklődés mellett. Napirend előtt dr. Nagy Géza fejtegette ki az elmúlt bajnoki esztendő tanulságait, változta a klub anyagi helyzetét és jövő terveit.

A bravuros finis után remény van arra, hogy a város és társadalom segítségével véglegesen szánalmi lehet a klubot. A 3000 pengő havi rezszi teremtéséhez szükséges azonban a tagok jelenlegi 400-as létszámát legalább megkétszerezni emelni s az ez irányú propagandára felkéri a jelenlevőket. Ennek elősegítése végett a klub a jövőben az állóhelyek árából 50 százalék engedélyt ad a tagoknak.

Ez év tavaszán a vezetőség a közönség körében akciót indított a klub támogatása céljából. Ilyen havi hozzájárulás formájában 6 hónapig — jelenleg havonként mintegy 360 pengő folyik be a pénztárba. Pénzintézetek, társadalmi alakulatok, nagyobb iparvállalatok megkeresése révén ezt legalább havi 1000 pengő szereténi felvinni, hogy épen a nyári szünet alatt ne állhasson be zökkenő s emellett legyen a klubnak módja a csapatot még az őszi szezon előtt kellőképpen megerősíteni. — Reméli, hogy jövőre a klub új anyagi helyzetét, mint sportbeli erőt illetőleg a legnagyobb magyar egyesületek közt fog helyet foglalhatni.

Ezután az elnöklő dr. Hegedüs Jenő elrendelte a tisztakar megválasztását, amely nagyobb ellentétet nélkül ment végbe. Az elnökség körében lényegesebb változás nem történt. Az alelnökök közé néhány új név került: Ascher Sándor, dr. Rostás Elemér, dr. Pényes Endre, dr. Gábor Jenő.

A klub gazdasági irányítását és ellenőrzését vitéz Somogyi Rezső városi h. főszámvévre bízta, míg a főtáskari és klubgazdátó tisztséget egyelőre egy kézben, a Káldy Zsigmond kezében egyesítették.

A választmányba a tavalyi listához képest sok új név került: dr. Probstner Arthur, dr. Kemény Géza, Lederer Ferenc, Popovics Andor, dr. Ádám Gyula, Szabó Pongrácz, Hermann László, Farkas Lajos, Tamássy László, Than Gyula, Vértess Sándor.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

MŰSOR: KEDD: GYURKOVICS FIUK. SZERDA: GYURKOVICS FIUK. CSÜTÖRTÖK: GYURKOVICS FIUK. PÉNTEK: GYURKOVICS FIUK.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI

Ma és minden este pont 8 órakor: Gyurkovics fiuk, Farkas Imre legújabb slágeroperettje. Gyurkovics fiuk — mulatságos, kellemes, szórakoztató. Gyurkovics fiuk — népszerű zeneszámok. Gyurkovics fiuk — pazar szereposztás Gyurkovics fiuk — Remete mesés rendezésében, fényes kiállításal! Gyurkovics fiuk — Fülöp Sándor irapsán mulató-jelenete. Gyurkovics fiuk — Farkas Imre szenzációs operettje, a Városi Színház műsorából. Szerenblék: Elek Ica, Ferenczy Marian, Turbók Rózi, Halasiné, Torma Gusztó, Antók Ferenc, Fülöp Sándor, Bihari Sándor, Szirmai Vilmos, Raiz János, Fejérvény: Csanak Béla karnagy, Gyurkovics fiuk e heti előadásaira ízevek válthatók 10-1 és 4-8 óráig!

Gyurkovics fiuk szüzsőznái: Más vagyok én, mint a többi lány... Enklík: Ferenczy Marian. Viseld magad szépen, felmevünk az égből... Csüt, csüt, csüt... Enklík: Ferenczy Marian és Raiz János. Ezredes dala. Rácz Janosi zenekarának kíséretével: Kifordítom a sábot, Bévil maradj a bubánat... Enklík: Fülöp Sándor. A rokvám francia selyem... Enklík: Torma Gusztó, Gyurkovics fiuk beléplő, Enklík: Antók, Raiz János, Mihályi stb. Gyurka dala cigánykísérettel: En Istenem, hogy elszállott... Enklík: Antók Ferenc. Szeretnék egy szép kicsi babát... Enklík: Antók és Torma Gusztó. Szol a muzsika, megy a Zsuzsika... Enklík: Elek Ica és Raiz János. Együttess: Indul a bálnai vonat... (Gyönyörű díszlet) Itten rágom a tollszáram... Enklík: Ferenczy Marian és Torma Gusztó. Ti szí moia moia moia... Enklík: Antók és Torma Gusztó. Zimber, zombori szép asszony... Táneduzzt Enklík: Raiz János és Ferenczy Marian. Jón-e velem ki majd a zöldbe? Enklík: Elek Ica és Fülöp Sándor. Egy jó házassághoz nem kell homony... Enklík: Halasiné és a lányok. Ezernyolcszázkilenevenhat máius... Enklík: Halasiné és a lányok.

MOZI

URANIA: Nagy dzsungel-film! A dzsungel királynője, kalandok Afrika őserdőiben két részben, 14 felvonásban. A főszerepekben Elinor Field és Trumann Van Dike. I-ső rész: Eg és föld között. II-ik rész: Az álarcos lovas. VIGSZÍNHÁZ: Világatrakció! H. Sudermann közismert regénye után: A rókat, történet a porosz-francia háború idejéből 10 fejezetben. A főszerepekben Jack Trevor és Lissi Arna. Megelőzi: Főri kiszolgálás, bohózat. JÖNNEK: Ördögök kapitánya Lucian Albertinivel, Névtelen hajó Shirley Mason és Robert Frazerrel. A királyexpress, Monte Bluevel és a sötét hatalom Franklin Farnummal. „METEOR”-ban szerdán és csütörtökön, két napig, mérsékelttel felemelt helyarákkal a „Királyok királya”, két rész egyezre, 18 felvonásban. Minden előadás kamarazenével. Előadások: 5, 7 és 9 órakor. Jegyelővétel állandóan.

Nikkelezést, ozüstözést és galvánizálást szakszerűen eszközöl FÖLDVÁRI Debrecen 1-5. Elektrotechnikai Gyára S zéchenyi utca 15. sz. Telefon 168. Gyakornok felvétetik.

KÖZGAZDASÁG

A terménytőzsde. Budapest, július 2. A terménytőzsde mai napjának nevezetessége az volt, hogy korábban, mint más években, már most megkezdtek az új termények jegyzését.

Határidőzlet elfordult kötései: Buza: Október 29.80, 78, 70, 68, 86, 76, 84, zárlat 29.82-84. Március 31.86, 72, 82, 88, 78, zárlat 31.84-86. — Rozs: Október 25.30, 18, 35, 40, zárlat 25.36-38. Március 27.12, 04, 16, 10, 14, zárlat 27.12-14. — Tengeri: Július: 28.84, zárlat 28.84-90. Május 24.80, 70, 88, 80, 84, 82, 84, zárlat 24.80-84.

Készárúzlet hivatalos árjegyzései: Buza: tiszai 77 kg. 32.20-40, 78 kg. 32.60-32.75, 79 kg. 32.90-33.05, 80 kg. 33.15-33.30, felsőtiszai 77 kg. 32.05-25, 78 kg. 32.45-60, 79 kg. 32.75-90, 80 kg. 33-33.10, fejérmegyei 77 kg. 31.75-95, 78 kg. 32.10-32.25, 79 kg. 32.40-60, 80 kg. 32.60-70. Buza, uj: tiszai 77 29.80-95, felsőtiszai 77 kg. 29.70-95, fejérmegyei 77 kg. 29.55-75. — Pestvidéki rozs 28.75-29.25, — egyéb rozs 28.75-29.25. — Takarmányárpa I. uj 24.25-25.00. — Pestvidéki rozs, uj 25.60-25.80, egyéb rozs, uj 25.50-25.60. Tiszai tengeri 29.70-30.00, egyéb tengeri 28.75-29.00. — Zab I. 33.90-34.40, zab II. 33.20-33.60. — Korpa 23.75-24.

Valutaárfolyamok. Budapest, július 2. Angol font 27.92-28.07. Belga frank 80.20-80.50. Cseh korona 16.97-17.05. Dán korona 1553.40-1545.— Dinar 10.—10.08. Dollár 570.65-572.65. Francia frank 22.75-22.95. — Hollandi forint 230.65-231.65. Lengyel zloty 64.10-64.40. Lei 3.48-3.53. Lira 30.30-30.50. Német márka 136.95-137.45. Norvég korona 153.25-153.85. Osztrák schilling 80.70-81.05. Spanyol peseta 94.40-95.— Svájci frank 110.55-110.95. Újvald korona 153.55-154.14.

Budapesti állatvásárok. A mai vágómarhavásárra felhajtottak 330 vágómarhát. Arak filléren. Ökör legjobbj 98-116, kivételesen 120, közép 74-96, gyengébb 54-72. Bika legjobbj 98-108, kivételesen 112, közép 84-96, gyengébb 76-82. Tehén legjobbj 95-112, kivételesen 116, közép 70-94, gyengébb 52-68. Növendékmárha 72-102, kicsontozni való marha 42-50. A vásár irányzata valamivel élénkebb volt, az árak az összes minőségneknl változatlanok.

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 4400 sertést. Eladtak elősúlyban kilogramonként könnyű sertést 148-150, közepes sertést 156-158, nehéz sertést 160-162. — A vásár irányzata élénk.

HIRDETMÉNY.

Felhívja a városi adóhivatal a mezőgazdasági munkaadókat, hogy idénymunkásaikat (sommás munkások, nyári cselédek) az országos gazdasági munkaszüneténél leendő balcsent elleni biztosítási céljára jelentsék be. Bejelentés a városi adóhivatal mezőügyi keireletében az idénymunkás szolgálatba lépte utáni 15 napon belül, szóban vagy írásban közölendő s vele egyidejűleg tartozik bejelentő az illető évre járó hozzájárulási díjat is beizetni.

Amennyiben munkaadó biztosítási kötelezettségének az előirt időben nem tenne eleget amellet, hogy balcsent esetén kártérítési felelősséggel tartoznak, mulasztásuk kihágási eljárást is von maga után.

Debrecen, 1928 június hó 16-án. Városi adóhivatal.

Dr. Várhelyi Béla kir. törvényszéki tanácselnök, az O. F. B. kiküldött tárgyaló bírájától.

Felhívás

Debrecen szab. kir. város házhelyrendezési ügyében a 20954/1928. számú ítéletben az Országos Földbirtokrendező Bíróság a házhelyek céljaira megváltott ingatlanok megváltási árát jogerősen megállapította.

A megváltott ingatlanok s azok négyzögekénti ellenértékét feltüntető jegyzék a város kiadóhivatalában van, ugyanott tekinthetők meg a hivatalos órák alatt a vonatkozó vázrajzok, valamint az elsőfoku 2566/1928. és a másodfoku 20954/1928. O. F. B. számú ítéletek.

Felhívom az érdemeseknek talált és költségelőleget befizetett kérvényezőket, hogy 90 nap alatt, vagyis 1928. év szeptember hó 25-ik napjig Debrecen szab. kir. város házipénztáránál fizessék be a megváltott ingatlanok közül azon házhely megváltási árának 25%-át, amelyre elhelyezkedést kívánnak. Ezen befizetés alkalmával a pénztárnál be kell jelenteni, hogy a befizetett összeg mely telekre vonatkozik; célszerű több házhelyet is bejelenteni arra az esetre, ha az elsősorban megnevezett házhelyre a kérvényező elhelyezhető nem volna. Ha az igénylő a egy házhelyhez ragaszkodik, úgy a pénztárnál jelentse be, hogy más helyre igényt nem tart. Figyelmztemem a kérvényezőket, hogy a befizetés utolsó határnapja szeptember hó 25-ike, mely határidő meg nem hosszabbítható s mely határidőn túl mindazok, akik a megváltási ár 25%-át be nem fizették, a kérvényezőik névjegyzékéből töröltetni fognak.

Felhívom az igénylők figyelmét arra, hogy Farkas Józsefnek Király u. 6-8. sz., Ungár Jenőnek Király u. 7. sz. alatt, végül Debrecen szab. kir. városnak a Rakovszky u. melletti ingatlanán több emeletes társasház építhető, akik ezen társasházak valamelyikére igényt tartanak, azok forduljanak a Király u. 6-8. sz. házra vonatkozólag dr. Nagy István ügyvéd, Szent Anna utcai lakoshoz, a Király u. 7. sz. alatti házra vonatkozólag dr. Benkó Géza vármegyei főügyész és végül a Rakovszky u. társasházra nézve Gulbay József MÁV s. tiszt urhoz, lakik: Debrecen, Timár u. 15. sz. alatt. Debrecen, 1928. évi június hó 28-án.

Dr. Várhelyi Béla s. k. kir. törvényszéki tanácselnök.

HARISNYA

szép, jó és olcsó csak

Zengewald-nál

Kálvin tér 3. szám alatt.

Padlólakk

magas fényű, legszebb színekben, legkiválóbb minőségben, nagyon olcsón kapható

STERN festéküzletben **Plac ucca 10. szám, Bikkával szemben.**

Református fiuinternátus Makón

Felvételnek: kereskedelmista, gimnazista, polgárista, elemista tanulók felekezeti különbség nélkül. Évi díj 630 pengő. Jelentkezés július 15. — Prospectus.

Sodrony egybetétel

legjobb minőségben készít

NEUMANN, Péterfia-utca 19.

Haasenstein és Vogler

hirdető iroda r. t. Budapest V., Dorottya ucca 11.

Uj telefonszáma

Aut. 823-22.

Haasenstein és Vogler hirdető iroda

FIÓKJA

DELEJ LÁSZLÓ BANKHÁZA

az osztálysorsjáték főelárusítója
Budapest, VII., Ersébet-körút 34.

Telefon: J. 329-94.

Esernyő legolcsóbb a készítőnél

ROSENBERG

ESERNYŐHÁZÁBAN PIAC U 83. SZÁM ALATT

Behuzás, javítás gyorsan és pontosan készül
Címre ügyelni kérem!

Ócska olmot vesz

Hegedűs és Sándor Rt. könyvnyomdója Plac 49

SINGER varrógépek

rég bevált jó minőségben

Kedvező áron

SINGER VARRÓGÉP

Debrecen, Plac-utca 79.

Épület- és butorasztalos munkát

a legszebb kivitelben és legolcsóbban készít

Horváth Kálmán és Magyar György Varga u. 22

Bikszádi gyógyforrásvíz

gyomorfájás, nehéz emésztés, gyomorégés ellen a legjobb!

Cséplőgép és iparüzemek részére

mentőszekevények

felszerelve, meglévő mentőszekevények pótlása legutányosabban beszerezhető

Schön Sándor

keztyű-, kűtszár- és orvosi műszertárban DEBRECEN, Plac ucca 14. szám, Csapó ucca sarok. Telefon 11-55

Megnyilt! BUTORHITEL Megnyilt!

12 hónapra készpénzáron

Hausner Károly butorüzletében

szerezhető be **Simonffy u. 1/a és 2/c**, a hirtelen vesztett győri butorok kizárólagos egyedárúsítója.

BERGER festéküzlet

uj helyiségében, Csapó u. 16

a megszokott olcsó áron vásárolhat

RADÓ SELYEM, SZÖVET ÉS RÓFÓS RAKTÁRAT

Széchenyi-ucca 11. alá helyezte át

SZÉP, KÉNYELMES NAGY HELYISÉGBE!

REGÉNY

Gáspárné, Dávid Margit: 12

MYLORD

Es mind a ketten elsírták magukat. Ugy aludtak el könnyek közt, mint két szegény családott gyerek.

Most, ahogy a metszőn hideg víz az asszonyt érte, hirtelen ezt gondolta:

— Ha gyermekem volna, csak a déli tengerben fürdetném, ebbe a hidegbe nem engedném soha.

Es eszébe jutott újból a Zsuzsi, akinek négy gyereke van és a mosóteknő mellett áll napestig. Es most már nem is sajnálta olyan nagyon.

Mylord alighogy a holmiját lerakatta, kézenfogta a reverendet és kicipelte a tengerpartra. A Palace szállóban még nem kongatták meg a gongot, hogy a dinert szervírozzák. Még félóra volt.

A maitre d'hotel szinte a fejét vesztette az izgalomtól. Körülbelül másfél óra óta szünet nélkül özönlöttek a vendégek a szállodába. Az összes megrendelt szobáknak megérkeztek a tulajdonosai, köztük feltűnően sok egyedülálló hölgy szobalánnyal, vagy a nélkül. Vilámgyorsan hire futott annak, hogy Nagybritannia legifjabb pearje és leggazdagabb örököse megérkezik Ostendébe; kalandosnál kalandosabb hírek keringtek az ifjuról és a nők majd megbomlottak a kíváncsiságtól.

Oscar, Fitzgerald lordja, minderről nem tudott semmit. Mint a félék gyermekem tudott semmit. Mint a félék gyermekem kézenfogva a reverendet, vacsora-időig kimenekült vele a tengerpartra.

Egy épen arrarobogó villamosra fel-

kapaszkodtak, mert a lord a homokdombokat akarta látni.

Es az első állomáson kiszálltak, alig tíz percnyire Ostendétől. Itt messze el lát a szem s a homok ezüstösen fénylik.

Abban a pillanatban értek a homokdombokhoz, amikor egy lobogó sörényű nő végigszaladt a bucsuzó nap fényében vérvörös tündöklő fővenyén a partról a dombok mögé.

Margit megelégette a hideg vizet és minthogy nem volt nála se fürdőköpeny, se pizzama, hát azonnal trikóban tette az utját meg, könnyű, de kellemes borzongással a bőrén, mint ahogy a vízbe ment. Egy ugrással a meleg homokban termett és nem is sejtette, hogy valaki nézi. Valaki, akinek minden csepp vére a szívchébe szaladt és aki úgy bámulta a piros-trikós nimfát, mint egy földöntúli jelenséget.

A kis lord csak nézett mereven a távolba.

Thomas remegve, nehezen szedve a lélekzetet, mint egy aggódó anya elterelni óhajtván Oscar figyelmét a bűnös látványtól, szinte erőszakkal magafelé hajlította a fiu szédülő fejét.

— Ne nézz oda, ez csak valami... látomás. Nem élőlény, csak a vizsugarak játéka, szokott ez így lenni naplementekor... Ez a sugártörés kőszajátéka... talán a vörösen izzó homok visszfénye... Olyan, mint a sirokko. Látod, hogy fuj a szél. Nézd, hogy dagaasztja a vitorlákat... Ott hátul, nézd milyen szép!

— Milyen szép, — suttogta önfeledten a lord is. — Milyen mesébe illően szép... Ez az egész olyan, mint egy álom.

De nem a vitorlákat nézte, hanem azt a gyönyörű emberi képet, amely percek múltán eléje tárult.

Margit ugyanis percek alatt felöltötte egy domb mögött fehér csipkeruháját és fürgén, mintha csak egy szinpadai jelenésről volna szó, odasietett egy épen Coq felől jövő villamoshoz.

A lord is nekiiramodott. Mire a reverend magához tért csodálkozásából, ott robogott el a szeme előtt a kis lord a perronon, a habszülte Vénus pedig a kocsi belsejében, anélkül, hogy csak sejtette volna, hogy a perronon egy fiatal ember áll, aki égő szemmel figyeli az üvegablak mögül minden mozdulatát. Az a fiatal férfi pedig Straopoulous herceg unokafivére, Fitzgerald lordja.

A reverend pedig az utazástól és a szokatlan izgalmaktól kimerülten egy csöppet elszunyókált a villamos megálló padján a hűvösben, az árnyékban.

VI.

Kettészakad a film.

Margit a tükre előtt ült. Különösen szép akart lenni ma este. Szép és leányos, hiszen a lord még csak husz éves.

Még nem menekült a tükre elől, még szeretett vele társalogni, még nem látta benne az ellenséget. Csak... tartott tőle. Olyannak tekintette, mint egy barátot, aki szembe hizeleg, a háta mögött megszólja.

A tükör a színésznőnek sokkal több, mint a „privátuk”. A tükör a színésznő meghitt barátja, életének, küzdelmeinek osztályosa, olyan mint egy élőlény.

A színésznő a tükör előtt tanult és szenved, hódít és bukik el. A tükör mindig kell neki, életszükség és kin. Ezt Margit tudta és ezért, amióta módja van rá, aranykeretbe foglaltatja a toilette tükreét és mindenbóvá magával viszi ezt a hibátlan, makulátlan velencei kristályt,

amelynél szebben egy tükörlap se vetíti vissza bőrének üdeségét, szemének ragyogását, hajának aranyfényét.

Néha beszélt is a tükörhöz, no nem hangosan, ezt nem merte volna az örökösön posztónálló Erminia miatt. Meg amugyse beszélt volna hangosan egymagában, hiszen néha, midőn szerepet tanult, szinte megijedt a hangja csengésétől.

A morfium nagyon ártott az idegrendszerének, annyi szent. Gyakran rajtakapta magát azon, hogy torzképeket vág a tükörbe és ilyenkor azt hitte, nyomban megőrül féltében. Hiába, valami mindig újra meg újra arra bírta, hogy a vonagló száját és tüzbőlégő szemét nézze a tükörben.

— A férfiak ezt nem értik — mondta magának Margit a tükör előtt. Nem értik és nevetnek rajtuk, amikor például kávéházban vagy színházban belefelejtkezünk a tükörbe és alig bírunk elszakadni tőle. Es az a játék a villamosban a puderes tükördobozzal. Mi ebben a passzió? Hiszen nem passzió, sikoltotta belül valami kínzó hang, ez nem mulatság, ez kín. Minden percben meg kell arról győződnünk, hogy szépek vagyunk, hogy kellünk, hogy hódításra készen állunk. Hódításra? Milyen tévedés. Milyen gyengék vagyunk önmagunkkal szemben. Tudhat hódítani egy rabszolga, akinek a szemében örökös kételkedés lobog? A tárgyak rabszolgái vagyunk. Hiszen minden, ami körülöttünk van, a ruhakultusz, a tulzott szépségápolás, a gyötörtetszelgési kényszer, mindezt a bizonytalanság okozza. Ki lehet biztos egy férfi szerelme felől? Kinek adatott meg az az isteni nyugalom, az a tudat, hogy ime révbé jutottam, mert engem szeret, csak engem és senki mást?

(Folytatjuk.)

APRÓ HIRDETESEK

APRÓHIRDETESEK FELADHATÓK:

főkiadóhivatalunkban:
FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 49. SZÁM és
fiókiadóhivatalunkban:
SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM és

Hegedüs és Sándor rt. könyvkereskedésében, Piac ucca 34. szám. Vidéki hirdetőinket arra kérjük, hogy a beküldött hirdetések díját postabélyegben sziveskedjenek levélükhöz mellékelni, vagy ha postaltalványon küldik a pénzt, a hirdetés szövegét sziveskedjenek az utalványra írni, mert a hirdetés csak a díj beérkezése után közölhető.

Jeligés leveleket csak a megfelelő nyugta ellenében adja ki a kiadóhivatal.

MINDEN OLVASÓNK saját érdeke, ha csak lapunkban hirdető cégeknek közli összes bevásárlásait, mert a **DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG** hirdetési lapunkat erőssé és hirdetésünket pedig eredményessé fogja tenni. Olcsóbban vásárol, ha ránk hivatkozik.

VÉTEL
Iparosok figyelmébe! Mindenféle kész, hasznosra való vasak legolcsóbban kaphatók. Rezet, ólmit, cinket, ócska vasat legmagasabb árban veszek. Würdiger, Késcs ucca 90. 431

Kölni- és brillantinos üvegeket tisztára mosva veszek. Kifutóleány felvétetik. Földes, Hatvan ucca 11. 834

Kartológépet sürgősen megvételre keres a Neuländer-kocsigyár. 2690

LAKÁS
Kiadó két butorozott szoba kert közepén, július 15-től október 1-ig előnyös feltételek mellett Széchenyi ut. 8. sz. alatt. Megtekinthető délután 5-8 között. 2693

Két szobát fürdőszobával, esetleg berendezve augusztus vagy szeptember 1-re belterületen keres. „Igazgató” jellegére a kiadóba. 2676

Uccai különbejárta butorozott szoba egy vagy két személy részére Miklós u. 36. sz. kiadó. Értekezni ugyanott.

Elcserélném 4 szobás uccai nagyudvaros lakásomat Royal közelében levő 3 szobás lakással. Értekezni Piac 89., csemege-üzlet. 871

Modern egy szoba, konyhas lakás mellékhelyiségekkel, esetleg üzlettel azonnal kiadó. Timár u. 52.

Uccai butorozott szoba kiadó. József kir. herceg u. 36. 2681

KIADÓ központ egy vagy két ur részére szoba fürdőszobahasználattal, télen központi fűtéssel, július 1-től.

Jóforgalmu vidéki szálloda, vendéglőbérlet átadó hosszú és olcsó bérszerződéssel. Ajánlatot a kiadóhivatal továbbítja „Biztos jövő” jellegére.

Egészséges szoba, konyha, spejzből álló lakást bére vennék. Árpádtér 41., II. ajtó.

Egy csinosan butorozott különbejárta szoba kiadó. József kir. herceg u. 35., II. **KERESLET**
Tanításra elfogad középiskolai tanulókat Kovács tanár, Homokkert, Tisza István ucca 4. 2697

Hetibéres szolga árukihordásra felvétetik. Papirforgalmi Vállalat, — Széchenyi ucca 2. sz.

Felügyelői, pénzbeszedői, esetleg rakományok állást keres 37 éves egyén kitűnő bizonyítvány és pár száz pengő biztosítékkal. Dr. Abari jegyzőnél Hajduböszörmény, város-háza.

Kifutófiu és tanuló jó fizetéssel felvétetik. Belvárosi Fesztékház, Hatvan ucca 2.

Középiskolai tanulókat javító- és magánvizsgára sikeresen előkészítő okleveles tanár. Cim a kiadóban. 2675

Gazdaságokban jártas jömegjelenésű urakat műtrágya eladásra keresünk. Guttman Testvérek. Hunyadi u. 14. 2674

Tanulót felvesz Auspitz Simon bádogos mester, Rákóczi ucca 1. 2695

Férfidivat- és szabóüzletbe tanulót felveszek. Békés Lajos. 2694

Jelesten érett reáliskolai tanuló magán- és pótvizsgára előkészítő. Cim a kiadóhivatalban. 2673

Gépirást, sokszorosítást vállalnak Wirth Nővérek olcsó árban. Piac u. 59., III. em. 2689

Javítóvizsgára előkészítik matematikából, fizikából, kémiából, németből ebédért nyári szabadságidő alatt. „Budapesti internátusi nevelő” jellegére a kiadóba. 2652

TANULÓT keres a Hegedüs és Sándor könyv- és papirkereskedése, Piac ucca 34. szám. Főposta mellett.

Paplant varrni házhoz megyek. Cimet: „Paplant” jellegére a kiadóba kérek behozni. 2633

Intelligens német hölgy állást keres gyermek mellé, vidékre is elmenne. Cimet a kiadóba kér.

Javítóvizsgákra jutányosan előkészítő bölcsészettanhallgató. Széchenyi ucca 26. 2654

Gépész, elsőrendű szakember, tanult géplakatos, vasestergályos, uradalomba is megy. Dr. Abari jegyző, Hajduböszörmény, város-háza.

Álteres deutsches fräulein sucht sofort Stelle zu 1-2 Kindern für Halbtage oder ganz ins Haus. 2613

Bérbe vennék nagyobb gyümölcsös kertet, amelyben többféle gyümölcs terem. Értekezni Ferenc József ut 89., csemege-üzlet. 843

Tanításra elfogad középiskolai tanulókat Kovács tanár, Homokkert, Tisza István ucca 4. 1518

SZOBALÁNY hosszú, jó bizonyítvánnyal felvétetik fiatal házaspárnál azonnal. Cim a kiadóban.

Idősebb urinő házvezetőnek meghívni 30 pengőért. Jól főz. Durva munkát nem vállal. Özv. Sz. Gy.-né, Hajduböszörmény, ucca 3863.

Óvadékkal és garanciával rendelkező, kereskedelembe és adminisztrációban jártas férfi állást keres. „Megbízható” jellegére a kiadóhivatalba.

Erős masszírozónó — házakhoz ajánlkozik. Cim: Özv. Fábiánné, Miklós ucca 33. sz. 2625

ELADÁS
„HORTOBÁGY”. malom telepen liszt, korpa, tengeri és darák eladása. — Megrendelések házhöz szállítva. Telefon 179.

Eladó üvegezett elárúsító bódé. Megtekinthető Kossuth u. 2. sz., kapu alatt. Értekezni lehet délután 2-5 között: dr. Szász, Piac u. 59. 2692

POLOSKA, svábbogár, patkány és egér biztosan kiirtható szabadalmazott irtószerezettel. Nagyon olcsón kapható Stern festéküzletében, Piac ucca 10. Bikával szemben.

Eladó a hajduszoszlói vasút állomásánál levő vendéglő házzal, telekkel és teljes berendezéssel együtt. Értekezhetni Füredi József terménykereskedőnél, Kaba. 1483

Jéghűtőszekrények háztartások részére, cukrászoknak való fagyálthűtőszekrény a legjutányosabban kapható az Ingóság-közvetítőnél. — Keresünk azonnali megvételre beteg-tolókoecikat, schöberágyakat és mindenféle ingóságokat. 2680

Kirakatállvány, nikkelezett, öt üveglappal, igen olcsón eladó. Özv. Szabóné, Péterfia ucca 74.

Különleges kóser főlvágotak, sajtok, csemegék legolcsóbb árakban állandóan kaphatók Salamon, Piac u. 89. 843

WEISZ FERENC asztalosmester, Fürdő ucca 4. Telefon 10-89., villanyerőre berendezett asztalos üzemében gyárt elsőrendű műbutorokat, egyszerű butorokat, üzlet-, iroda-, portálberendezéseket és épületasztalos munkákat. Saját készítésű butorok készen is kaphatók. 123

Panama- és nyárikalapok, újdonságok nagy választékban kaphatók Matta Anna, Bethlen u. 23. 626

Fényképezőgép 9x12, jó gyártmányu, jutányosan eladó. Apaffy u. 32. szám. 2424

CEMENTLAPOK, betoncsövek, kutygyűrűk — legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárúgyárában, Debrecen, Hatvan ucca 15. 1927

GYERMEKDIVAT-HAZBAN Városháza épület, gyönyörű, olcsó gyermekruhák mélyen leszállított árban. — Nagy választék!

Hajdumegyeyi nagy községben eladó egy modern családi ház üzlettel, korlátolt italmérséssel, közel a piac térhez. Cim a kiadóban. 2670

SIRKÖVEK mülköböl, termésköböl olcsón kaphatók a Debreceni Mülkögyárnál, Fürdő ucca 2. 303

Olajfestékek minden színben P 1.60-ért, zománcoz, kályhaezüst, — karbol, kátrány, kocsikéncs, benzín igen olcsó árban a Belvárosi Fesztékházban, Hatvan u. 2.

Eladó Hosszapályi állomásnál jó forgalmu korcsma és vendéglő, jogfolytonossággal. 18 méter hosszú táncterem, 700négyzetgölg telekkel. Értekezhetni özv. Bostyán Antalnéval.

MÁRVANYMOZAIK, cementlapok, betonárúk, építési anyagok a legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Mülkögyárnál, Fürdő ucca 2. sz. 303

Padlólak magas fényű, legszebb színekben, legkiválóbb minőségben, nagyon olcsón kapható Stern festéküzletében, Piac u. 10. Bikával szemben.

Lusztig asztalosmester, Deák Ferenc ucca 10. Iparkiállítás első díjjal kitüntetve. Készítményei: mü- és egyszerű butorok, iroda-, üzletberendezések és épületmunkák. 1483

Tiszta lakása lesz, ha festéket, butor- és padlólakot, — parkettberendezést, terpentint, meszelőt, parkett- és surolókefét a Belvárosi Fesztékházban, Hatvan u. 2., vásárol.

2 drb. írógép, kitűnő márkák, teljesen jó karban, olcsón eladó. Késcs u. 32.

Nők! Itt a nyár. Siessen új kalapját megvenni „Anny”-nál. Öt pengőtől modellek minden divatanyagból. Alakítás 3 pengőért. (Csapó u. 47.) 120

Simonffy ucca 12. sz. házban uccai lakás azonnalra kiadó. Irodának, vagy orvosi rendelőnek alkalmas. Adler írógép jutányosan eladó. Értekezhetni dr. Ungár Ferenc ügyvédnél, Simonffy u. 1-b. 2679

Hencserek, díványok, matracok készen kaphatók Glattstein kárpitosmesternél, Püspöki palota (bent az udvarban). 1332

Modernül berendezett két tejszarnokhelyiség azonnal kiadó. — Özv. Balczár Lajosné, Nyiregyháza, Kállai ucca 4. 810

INGATLAN
64 kat. hold homoki tanyásföld kiadó. Darabos 11. 2529

Eladó Hajduszoszlón a forrás közelében 300 kvadrátos, melléképületekkel, 6-ik tized, 543. számú ház.

Sarokház trafiknak, üzletnek Nyil utcán beköltözhető lakással eladó. Dezső, Kossuth ucca 16. 2499

Eladó a hajduszoszlói vasútállomásnál levő vendéglő házzal, telekkel és teljes berendezéssel együtt. Értekezhetni Füredi József terménykereskedőnél, Kaba. 2638

Huszholdas homokbirtok tanyával, terméssel, város alatt, kövesuton azonnali átvételre eladó. Dezső, Kossuth 16. 2523

VEGYES
Üzlethelyiség kiadó négy kirakattal, iparvállalat, üzlet, lerakat, vagy bármily célra alkalmas. Fűvészkeret u. 14. 736

Naptól, hidegtől megvédi lakását, ha ablakára szövétt faretelt vásárol Redőnyüzemnél, Debrecen, Bethlen ucca tizenkilenc. 815

FACEMENTTETŐK javítását szakszerűen végzi Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan ucca 15. 1321

Pekingi fajakcsák kaphatók, 3 hetesek, Engel Lászlónál, Werbőczy u. 3. 2688

Gyermeknyaratatás. Dr. Schöntag üdülőtelep Svedlár (Szepes megye). Felntetteknek 28, gyermekeknek 24 ck. 2642

Üzemnagyoobbítás folytán 40 HP MÁV szivógázmotor üzemképes állapotban, 8 HP MÁV régebbi javított gözlokomobil olcsón eladó. Gésuj Testvérek, Nyirmihálydi.

Hajduszoszlón gyógyfürdő melletti kertilakásomban urilány vagy asszony teljes ellátást kaphat. Bővebbet József kir. herceg 57. 2455

KORONA
KENYÉRGYAR
lerakataiban
HOFEHER KENYÉR 48 f
FELBARNÁ „ 40 f

A madár is azt dalolja az ágon: Csikós sósborszesz a legjobb házszer a világon. Kapható minden fűszerüzletben. 1711

Kóser cukrászdában Pásti ucca 6., fagyalt, jegeskáv, friss tea- és más sütemények, mézes és piszkóta torták állandóan kaphatók. Telefon 12-44. 2691

Tégla és cserép legolcsóbban kapható Tóth és Sebestyén r.-t. téglagyárából. Eladás: Simonffy u. 1-a, II. Telefon: 610.

Utlevéltre vizumot az összes államokban olcsón és gyorsan beszerez a hatóságilag engedélyezett Vizumbeszerző Vállalat, Hatvan ucca 11., udvarban. 2697

Hajduszoszlón, közvetlen a fürdő közelében levő Bánom villanegyedben csinosan berendezett szobák fürdővendégeknek és nyaralóknak kiadók. Bővebb felvilágosítást nyújt Auspitz Sámuel, Hajduszoszló.

Francia lecke- és társalgási órákat adok olcsón. Erzsébet ucca 11. sz. 2608

Elcserélnék egy uccai szobát, konyhát és mellékhelyiséget. Apaffy u. 32. szám.

UJ! UJ! Villanszerelési vállalat! Értésitem a t. közönséget, hogy Miklós ucca 17. szám alatt villanszerelési vállalatot létesítettem, ahol bármily szakmába vágó munkát a legjutányosabb árban készítek. Költségvetés díjtalan. Hívásra szivesen megyek. — GROSZ ISTVÁN villanszerelő, a Világítási Vállalat vezető szerelője. 480

Zongora, „Productiv Genossenschaft” bérbeadó. Cim a kiadóban. 2666

Kitűnő kölnivíz, rózsavíz, illatos szappanok, mosószappanok, szappanpohely nagy választékban olcsó árban a Belvárosi Fesztékházban, Hatvan u. 2. kaphatók.

Kipróbálta-e már a Milodin csoda hatású félsziros arckenőcsöt ingyen? Kérdezze kitűnő hatásáról hölgy ismerősét. Törvényesen védve Amerikában és Magyarországon! Beszerezhető Jeszenszky Andornál, Debrecen, Kossuth u. 1. 759

Tiszt és tisztviselő urak részére hozott anyagból 30 pengőért készítek elsőrendű egyen- és divatruhát, hivatásra házhöz megyek. Vass Ferenc, Csapó u. 45. 634

PATKÁNY-, egér-, poloska- és svábbogárirtószerez, — törvényesen védve, nagyon olcsón kapható Stern festéküzletében, Piac u. 10., a Bikával szemben.

MENEKÜLT ÓRAS szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat. Rákóczi u. 36. sz.